

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

On birinci İnikat

7.XII.1959 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	292:293	safhada olduğuna dair sualine İmar ve İskân Vekili Medeni Berk'in tahriri cevabı (7/579)	311:312
2. — Havale edilen evrak			
3. — Yoklama	294	3. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin şehrinin su ve elektrik sıkıntısının bertaraf edilmesi hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine İmar ve İskân Vekili Medeni Berk'in tahriri cevabı (7/591)	312
4. — İkinci defa reye konulan maddeler	294.		
1. — Gölhisar'ın Armutlu mahallesinden Şakiroğlu, Ayşe'den doğma, 1336 doğumlu Hüseyin Erarı'nın affına dair kanun (5/38)	294,305,315:319	4. — Van Mebusu Sait Erdiç'in, Van ve kazalarının hangi köylerine hangi tarihlerde içme suyu getirildiğine dair sualine İmar ve İskân Vekili Medeni Berk'in tahriri cevabı (7/632)	313
5. — Müzakere edilen maddeler	294		
1. — Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkında kanun lâyihası ve Ticaret ve Adliye encümenleri mazbataları (1/120)	294:311	5. — Burdur Mebusu Âlim Sipahi'nin, Sarayköy pamuk müstahsılı alacaklarının ne zaman ödeneceğine dair sualine Ticaret Vekili Hayrettin Erkmen'in tahriri cevabı (7/674)	313
6. — Sualler ve cevaplar	311		
A — Tahriri sualler ve cevapları	311		
1. — Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, Kalecik kazası Ceza Evinin yeniden yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Adliye Vekili Esat Budakoğlu'nun tahriri cevabı (7/573)	311	6. — Urfa Mebusu Atalay Akan'ın, Urfa'nın imar plânına dair sualine İmar ve İskân Vekili Medeni Berk'in, tahriri cevabı (7/651)	314
2. — Van Mebusu Sait Erdiç'in, Ahlat Hidro - Elektrik tesisatı inşaatının ne			

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Ankara Mebusu Selim Soley, Dahili Nizamnameye ademiriyet mevzuunda müzakere cereyan ederken hitabet kürsüsünden Makamı Riyasete tahkiri tazammun eden sözler sarf ettiğinden, kendisine üç İnikat için Meclisten çıkarılma cezasının verilmesi kabul edildi.

Salonu terk ederken Riyaset Makamına hakarete devam ve ısrar ettiği görüldüğünden, bu cezanın 12 İnikada çıkarılması kabul olundu.

Adana Mebusu Suphi Baykam, sükûneti ihlâl ettiğinden kendisine iki ihtar cezası verildi.

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Cami Yapıtırma ve Tamir Ettirme derneklerine yardım olmak üzere tahsis edilen paranın hangi esaslara göre vilâyetlere tevzi ve tahsis edildiğine dair Başvekiliden olan şifahi sualine Devlet Vekili İzzet Akçal cevap verdi.

Niğde Mebusu İsmail Güven'in, Kayseri Ağır Ceza Mahkemesi Reisinin Niğde D. P. İl Kongresine iştirak ettiğinin doğru olup olmadığına dair Adliye Vekilinden,

Diyarbakır Mebusu Halil Turgut'un, Diçle - Hani, Hani - Lice, Lice - Kulp, Kulp - Muş yollarının yapımının ne durumda olduğuna dair Nafia Vekilinden olan şifahi sualleri, kendileri İnikada hazır bulunmadıklarından, tahriri suale inkılabetti.

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, şehir kadastro tahriri yapılan ve yapılmakta olan vilâyetlere dair Başvekiliden olan şifahi sualine Devlet Vekili İzzet Akçal cevap verdi.

Gümüşane Mebusu Hüsrev Polat'ın, Gülhane

Tıp Akademisinde yapılan bazı tâyin ve terfi-lere dair Millî Müdafaa Vekilinden olan şifahi suali, kendisi İnikada hazır bulunmadığından, tahriri suale inkılabetti.

Muş Mebusu Şemsi Ağaoğlu'nun, Muş'ta lise binasının yapılmasına, bu sene başlanıp başlanmayacağına dair Maarif Vekilinden olan şifahi sualinin cevaplandırılması, alâkalı Vekil bulunmadığından, başka İnikada bırakıldı.

Ankara Mebusu Selim Soley'in, İstanbul ve Ankara'da elektriğe yapılan zammın bir ay öncesine de teşmil edilmişine dair Sanayi Vekâletinden olan şifahi suali, sual sahibine Meclisten çıkarma cezası verildiğinden, cezasının bitiminde tekrar gündeme alınmak üzere tehir edildi.

Göhlhisar'ın Armutlu mahallesinden Şakiroğlu, Ayşe'den doğma, 1336 doğumlu Hüseyin Erarı'nın affına dair kanun teklifinin ikinci müzakeresi bitirildi ve verilen takrir gereğince heyeti umumiyesi açık oya arz edildi. Reylerin tasnifi neticesinde nısabolduğu anlaşıldığından ikinci defa reye müracaat olunacağı tebliğ olundu.

7. XII. 1959 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekil

Kâtip

İzmir Mebusu

Antalya Mebusu

İlhan Sipahioğlu

Attılâ Konuk

Kâtip

Kayseri Mebusu

Hakkı Kurmel

2. — SUALLER

Şifahi sualler

1. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Niğde'nin Dipsiz bataklığı ile Bor kazasının Pınarbaşı su kaynağına sarf edilen para miktarına dair şifahi sual takriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (6/436)

2. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Bor kazasının Akçaviran köyünde bulunan tatlı suyun köy hizmetine verilmesi hususunda ne gibi teşebbüsler yapıldığına dair şifahi sual takriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (6/437)

3. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Gölköy bataklığının kurutulması için ne gibi işler ya-

pıldığına dair şifahi sual takriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (6/438)

4. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, İnhisarlar İdaresinin Bursa'da aldığı tütünlerin yersizlik sebebiyle çürümesi neticesinde ne gibi tedbirler alındığına dair şifahi sual takriri Gümrük ve İnhisarlar Vekâletine gönderilmiştir. (6/439)

5. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Niğde'nin Çamardı kazasının sağlık işleri hakkındaki şifahi sual takriri Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletine gönderilmiştir. (6/440)

6. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Afyon mübayaasında yapılan hilelerin önlenmesi hususun-

da ne gibi tedbirler alındığına dair şifahi sual tahriri Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (6/441)

7. — Urfa Mebusu Osman Ağan'ın, Urfa şehri su işinin ne zaman ikmal edileceğine dair şifahi sual tahriri İmar ve İskân Vekâletine gönderilmiştir. (6/442)

8. — Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu'nun, Devlet Şûrası Reisliğinin vekâletle idare edilmesi sebebine dair şifahi sual tahriri Başvekâlete gönderilmiştir. (6/443)

9. — Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu'nun, Devlet Şûrasının yeni bir binaya naklinin düşünülüp düşünülmediğine dair şifahi sual tahriri Başvekâlete gönderilmiştir. (6/444)

Tahrirî sualler

1. — Van Mebusu Sait Erdiñç'in, Karaköse, Erzurum, Van, Bitlis ve Muş'ta inşa veya tamir ettirilecek hayrata yardım için 1957 - 1959 yıllarında ne kadar tahsisat verildiğine dair tahrirî sual tahriri Başvekâlete gönderilmiştir (7/698)

2. — Sivas Mebusu Süleyman Özsever'in, Şeker Şirketinde vukubulan suiistimalle alâkalı şahıslar hakkındaki tahrirî sual tahriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/699)

3. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, Tokad ve kazalarının köy içme sularına dair tahrirî sual tahriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir (7/700)

4. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, Tokad ve kazalarının köy yollarına dair tahrirî sual tahriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/701)

5. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'in, memleketimizde ne kadar firengili mevcud olduğuna ve bu hastalıkla mücadele için ne gibi tedbirler alındığına dair tahrirî sual tahriri Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine gönderilmiştir (7/702)

6. — Adana Mebusu Saim Karaömerlioğlu'nun, Ankara Hukuk Fakültesine kayıt için müracaatte bulunup kabul edilmeyen talebelerin durumu dolayısıyla ne düşünüldüğüne dair tahrirî

sual tahriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir (7/703)

7. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, Tokad'ın kaza ve köylerindeki okullara dair tahrirî sual tahriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/704)

8. — Burdur Mebusu Âlim Sipahi'nin, Burdur'un Yeşilova kazası Köyler Birliğindeki suistimal dâvasının ne safhada olduğuna dair tahrirî sual tahriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/705)

9. — Malatya Mebusu Kâmil Sürenkök'ün, 1950 yılında kaç köy enstitüsü ve kaç tane öğretmen okulu mevcud olduğuna ve mezkûr yıldan sonra kaç öğretmen okulu açıldığına dair tahrirî sual tahriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/706)

10. — Malatya Mebusu Kâmil Sürenkök'ün, Darende kazası merkezi ile Yeniköy ve Karıncalık köyünde paraya tamaan adam öldürenler hakkında ne muamele yapıldığına dair tahrirî sual tahriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/707)

11. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Hani Belediye Reisi hakkında vâkı şikâyetler üzerine ne gibi bir muamele yapıldığına dair tahrirî sual tahriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/708)

12. — Gümüşane Mebusu Hüsrev Polat'ın, Gülhane Tıp Akademisinde yapılan bazı tâyin ve terfilere dair tahrirî sual tahriri Millî Müdafaa Vekâletine gönderilmiştir. (7/709)

13. — Niğde Mebusu İsmail Güven'in, Kayseri Ağır Ceza Mahkemesi Reisinin Niğde D. P. İ Kongresine iştirak ettiğinin doğru olup olmadığına dair tahrirî sual tahriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/710)

14. — Diyarbakır Mebusu Halil Turgut'un, Dicle - Hani, Hani - Lice, Lice - Kulp, Kulp - Muş yollarının yapımının ne durumda olduğuna dair tahrirî suali Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/711)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili İbrahim Kirazoğlu

KÂTIPLER : İhsan Gülez (Bolu), Hakkı Kurmel (Kayseri)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır.

(İstanbul mebuslarına kadar yoklama ya-

pıldı.)

REİS — Celseyi açıyorum.

4. — İKİNCİ DEFA REYE KONULAN MADDELER

1. — *Gölkisar'ın Armutlu mahallesinden Şakiroğlu, Ayşe'den doğma, 1336 doğumlu Hüseyin Erarı'nın affına dair Kanun (5/38)*

REİS — Geçen inikatta reye konmuş, nisap dolmamıştı. Şimdi kutular gezdirilmek suretiyle

reyler tekrar toplanacaktır. Beyaz rey puslaları affı, kırmızı affın reddini, yeşil rey ise müstenkifi göstermektedir. Lütfen reylerinizi istimal buyurunuz.

Ruznameye devam ediyoruz efendim.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkında kanun lâyhası ve Ticaret ve Adliye encümenleri mazbataları (1/120) (1)*

REİS — İkinci müzakeresidir, maddelerin müzakeresine geçiyoruz.

Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkında Kanun

Umumi hükümler

Kanunun şümülü

MADDE 1. — Sigorta şirketleri ve istihsal organları bu kanun hükümleri dairesinde Ticaret Vekâleti tarafından murakabe olunur.

Sosyal sigorta müesseseleri kendi hususi kanunlarına tâbidir.

REİS — Madde hakkında tadilmame yoktur, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Sigorta muameleleri yapabilecek şirketler

(1) *Birinci müzakeresi yedinci inikat zaptındadır.*

MADDE 2. — Bu kanun hükümleri mucibince sigorta muameleleri yapabilmek için şirket nev'ünün anonim veya karşılıklı sigorta «mütâfel» olması lâzımdır.

Anonim şirket halinde kurulanların ödenmiş asgari sermayesi 1 000 000 lira olacaktır.

Karşılıklı sigorta şirketleri kooperatif esasına göre kurulur. Bunların asgari ortak adedi yüz kişi olup; tâbi olacakları sair şartlar Ticaret Vekâleti tarafından tanzim kılınacak nizamnamede gösterilir.

Karşılıklı sigorta şirketlerinin tatbik edecekleri tarife ayarlamaları Ticaret Vekâletince tasdik olunur.

Yabancı sigorta şirketlerinin, Türkiye'de faaliyetinde bulunabilmek için tâbiyetlerini taşıdıkları memleket kanunlarına göre anonim veya kooperatif şirket muadili bir statüye sahibolmaları mecburidir.

REİS — Madde hakkında tadilmame yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sigorta şirketlerine ruhsat verilmesinde aranan şartlar

MADDE 3. — Sigorta şirketleri muameleye başlamak için :

a) 2 nci madde hükümlerinin yerine getirildiğini,

b) Bu kanun hükümleri dairesinde tevdi icabeden sabit teminatın tesis edildiğini,

c) Ferdî ve kolektif hayat sigortalarında kullanılacak vefiyat ve mâlûliyet tablolarını, konservasyon cetvellerini, sâfi prim ve tarife primi formül ve cetvellerini, tenzil, iştirak ve ikraz muamelelerine mütaallik esaslarını, temettüata iştirak şartı ile akdolunan sigortalarda temettüatın hesap tarzı ile tevzi suretlerini, rant ve kapital taahhütlerine ait riyazi ihtiyat ve muallâk hasar formülleriyle bu hesaplara tatbik oluncak teknik faiz nispetlerini,

d) Hayat branşı dışında kalan, nakliyat branşında % 25 ve diğerlerinde % 33 1/3 ten aşağı olmamak üzere işliyecek sigorta müddetlerine mahsus olarak bilanço tarihinde prim ihtiyatları ayıracağını ve iştilgal edilen her branşa ait konservasyon hadlerini gösterir tablolarını,

Ticaret Vekâletine tevdi ederek ruhsatname almaya ve usulü dairesinde tescil ve ilân ettirmeye mecburdurlar.

REİS — Madde hakkında tadilname yoktur, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yabancı şirketlere ruhsatname verilmesinde aranan şartlar

MADDE 4. — Yabancı sigorta şirketleri ruhsatname alabilmek için 3 ncü maddede yazılı vesikalardan başka :

a) Statülerinin aslı ile tercümelerinin tasdikli ikişer nüshasını,

b) Memleketlerinin sigorta mevzuatına göre kurulmuş bulduklarını ve icra etmek istedikleri muamelâtı kendi memleketlerinde on seneden beri fiilen ve aynı unvan altında yapmakta bulduklarını müsbet resmî vesikalar ile son üç senelik bilançolarını,

c) Türk sigorta şirketlerinin de o memleketlerde çalışabilmelerinin beviz edildiğini mübeyyin, salâhiyetli makam tarafından verilmiş olan bir vesikayı,

d) Türkiye Umumi Vekilinin hüviyetini mübeyyin salâhiyetli mercilerden alınmış vesika ile,

tasdikli vekâletnamesi aslı ve iki nüsha musaddak tercümesini ve yabancı memleket tâbiyyetinde bulunan Umumi Vekilin iflâs etmediğini, emniyeti suiistimal, dolandırıcılık, hırsızlık, zimmet, ihtilâs ve sahtekârlık suçları ile mahkûm olmadığına dair o memleketin salâhiyetli mercilerinden alınmış ve Türk sefaret veya konsoloslukları tarafından tasdik edilmiş vesikalarla, Türkiye'de ikamet edenlerden ise mahkûmiyetleri bulunmadığına dair Cumhuriyet müddeiumumiliklerinden alınmış vesikayı,

e) Tebligat ve takibata esas olmak üzere kanunî ikametgâh adresini,

Ticaret Vekâletine tevdi etmeye ve bildirmeye mecburdurlar.

REİS — Madde hakkında tadilname yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ruhsatname talebinin kabulü

MADDE 5. — Ticaret Vekâleti 3 ve 4 ncü maddelerde yazılı vesakın tetkiki üzerine ve icabı halinde yapacağı tahkikat neticesine göre, her branş için ayrı ayrı ruhsatname verilmesi hususunda takdir hakkını haizdir.

REİS — Madde hakkında tadilname yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yabancı şirketler için müttekabiliyet esasları

MADDE 6. — Türkiye'de çalışmakta olan veya çalışmak isteyen yabancı sigorta şirketlerinin mensub oldukları memleketlerde, Türk sigorta şirketlerinin çalışmak istemeleri halinde, o memleketler mevzuatına göre tâbi olacakları şartlar, bu kanunun yabancı sigorta şirketleri için vaz'ettiği şartlardan daha ağır olduğu veya bilâhara ağırlaştığı takdirde, Ticaret Vekâleti bilmukabele alâkalı yabancı sigorta şirketlerinden aynı şartları yerine getirmelerini isteyebilir ve bu talebe uymayanların ruhsatnamelerini iptal edebilir.

REİS — Madde hakkında tadilname yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Umumi vekiller

MADDE 7. — Yabancı sigorta şirketleri, Türkiye Cumhuriyetinin meriyette bulunan ve-

ya meriyete vaz'edilecek olan kanun, nizamname, kararname, talimatname ve sair mukarrerat hükümleri dairesinde işlerini yürütmek, şirketin kanuni mümessili sıfat ve salâhiyetini haiz ve her türlü muamelelerden mesul olmak üzere bir umumi vekil tâyin edeceklerdir.

Umumi vekilin tâyini keyfiyeti Ticaret Vekâletinin tasvibi ile tekemmül eder.

Yabancı sigorta şirketleri, Türkiye'de yapacakları muamelelere müteallik bileümle kayıt, hesap, defterler ile bunlara müteferri vesikaları, hayat sigortalarında karşılık hesapları ve envanter kartlarının aynı veya bordrolarını umumi vekilin faaliyet icra ettiği dairede bulundururlar.

REİS — Madde hakkında tadilname yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Umumi vekâletnamenin şümulü

MADDE 8. — Yabancı sigorta şirketlerinin umumi vekillerine verecekleri vekâletnameler:

a) 7 nci maddenin birinci fıkrasında yazılı hususları,

b) Sigorta muamelelerinden doğan dâvalarda dâvacı, dâvalı veya üçüncü şahıs sıfatıyla; dâvayı kabul, dâvadan feragat, sulh ve ibra gibi kanunen salâhiyeti mahsusa itasına mütevakkıf bulunan hususları da ifaya mezun olduklarını,

c) Akdolunacak bilûmum sigarta mukavelenamelerini doğrudan doğruya imza etmeye, hasar bedellerini ve sair tediya merkezlerinden sormaksızın ödemeye salâhiyetli bulduklarını,

d) Türkiye'nin her yerinde acentalar ve tâli acentalar tesis ve tâyin edebileceklerini,

e) Umumi vekilin bulunmadığı ahvalde, kendisinin haiz olduğu hak ve salâhiyetler ile aynı evsafı haiz vekil tâyinine izinli olduklarını.

İhtiva edecektir.

Bu vekâletnameler masrafları şirketçe vermek suretiyle, Ticaret Vekâleti tarafından ilân olunur.

REİS — Madde hakkında tadilname yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İstihsal teşkilâtı

MADDE 9. — Sigorta şirketlerinin memleket içerisinde açacakları şube ve acentalıklar için yeniden ruhsatname almalarına lüzum yoktur.

Ancak; umumi, hususi, tâli veya alelîtlak acentalığa tâyin olunacak kimselerin iflâs etmediğine ve emniyeti suiistimal, dolandırıcılık, hırsızlık, zimmet, ihtilâs ve sahtekârlık suçlarıyla mahkûm bulunmadıklarına dair Cumhuriyet müddeiumumiliklerinden alınmış vesikaların ibraz edilmesi lâzımdır.

Acentalıklara verilecek salâhiyetlerin hudut ve şümulü muameleye başlamadan önce, mahallinde usulü dairesinde tescil ve ilân olunur.

REİS — Tadilname var: okuyoruz.

Riyasete

30 Kasım 1959 tarihindeki İnikadda birinci müzakeresi yapılan (Sigorta şirketlerinin tefiş ve murakabesi) hakkındaki kanun lâyihasının 9 ncu maddesinin son fıkrası ile sevk olunan hükme vuzuh verilmesi sadedinde bu fıkraya (şirketlerce) kelimesinin ilâvesi uygun görüldüğünden bu suretle yazılan yeni metnin kabulünü arz ve teklif eylerim.

Adliye En. M. M.

Vacid Asena

MADDE 9. — (Fıkra 3)

Acentalıklara verilecek salâhiyetlerin hudut ve şümulü muameleye başlamadan önce şirketlere mahallinde usulü dairesinde tescil ve ilân olunur.

REİS — Encümen; 9 ncu maddenin 3 ncu fıkrasına «şirketlerce» kelimesinin ilâvesi suretiyle maddenin tadilini teklif etmektedir. Bu teklifi reyinize arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Son fıkradaki; «... muameleye başlamadan önce» ibaresinden sonra (şirketlerce) kelimesinin ilâvesi suretiyle maddeyi reyinize arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 10. — Bu kanunun 3, 4, 7, 8 ve 9 ncu maddelerinde yazılı hususlarda vukua gelecek bileümle değişikliklerin on beş gün içinde Ticaret Vekâletine bildirilmesi mecburidir.

Ticaret Vekâleti lüzum gördüğü hallerde bu değişikliklerin tescil ve ilânını talebeder.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyinize arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yabancı şirketlerin merkezlerine ait değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 11. — Yabancı sigorta şirketleri, başka bir şirketle birleşmeleri veya faaliyetlerini tatil veyahut iflâs etmeleri hallerinde bunları derhal Ticaret Vekâletine yazı ile bildirmeye mecburdurlar.

Vekâlet bu değişiklikleri tetkik ile icabında haklarında 20 ilâ 25 nci maddeler hükümlerini tatbik eder.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sabit ve mütehavvil teminat

MADDE 12. — Sigorta şirketleri yapacakları sigorta akitleri dolayısıyla sigortalılarına vâkı taahhütlerine karşılık olmak üzere Ticaret Vekâleti emrine biri sabit diğeri mütehavvil iki nevi teminat göstermeye mecburdurlar.

I - Sabit teminat :

Yangın branşı için	75 000
Hayat branşı için	75 000
Nakliyat branşı için	50 000
Kaza branşı için	100 000 liradır.

Ticaret Vekâletince hazırlanacak nizamname-de bu branşlardan her birine giren sigorta nevi-leri tadad olunur. Bu tadat dışında kalan her müstakil branş için tesisi icabeden sabit teminat 25 000 liradan ibarettir.

Şu kadar ki, yalnız bir branşta çalışmak isteyen sigorta şirketlerinin verecekleri sabit teminat miktarı 150 000, yalnız iki branşta çalışmak isteyen şirketlerin 200 000, yalnız üç branşta çalışmak isteyen şirketlerin 250 000 liradır.

II - Mütehavvil teminat :

a) Hayat branşı için, alâkalı şirketin Türkiye dâhilinde akdetmiş olduğu hayat sigortalılarının sâfi primleri üzerinden her hesap senesi sonunda, tesis etmiş bulunacağı riyazi ihtiyatlar baliğinden, hayat poliçeleri üzerine yapılmış olan ikrazlar ile riyazi ihtiyat hesabında senelik olarak nazarı itibara alınmış primlerin henüz

vâdesi gelmemiş kısımları çıkarıldıktan sonra kalan bakiye ile hayat muallâk tazminatları ve tahakkuk etmiş temettü hisseleri yekûnudur.

Cari sene içerisinde akdedilen ve istisnai ehemmiyet arz eden hayat sigortalıları dolayısıyla Ticaret Vekâleti her zaman hayat mütehavvil teminatının itmasını sigorta şirketlerinden talebedebilir.

b) Diğer sigorta branşları için, şirketin son hesap senesi zarfında Türkiye'de akdetmiş olduğu sigortalardan fesih ve iptal edilenlere aid olanları çıkarıldıktan sonra kalan primler baliğinin yüzde beşidir.

Ancak, hayat branşı hariç, her branş için yatırılacak mütehavvil teminat o branş için tesis edilmiş olan sabit teminatın yüzde ellisinden az olamaz.

Mütehavvil teminat akçelerinin hesabında primlerin mütaaddit reassürörler beyninde tevzi edilmiş olması nazarı itibara alınmaz.

Ticaret Vekâleti lüzum gördüğü hallerde hayat branşı hariç bu nispeti dört misline kadar artırarak altı ay içinde teminatın tamamlanmasını talebedebilir.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Teminat karşılıklarının tesisi

MADDE 13. — Sigorta şirketleri mütehavvil teminat karşılıklarını, en geç hesap senesini takibeden beşinci ayın sonuna kadar tesis veya ikmale mecburdurlar. Ticaret Vekâletince yapılacak tetkikler neticesinde mütehavvil teminat karşılıklarında her hangi bir noksanlık tesbit olunduğu takdirde alâkalı şirket, keyfiyetin kendisine vekâletçe tebliğinden itibaren bir ay içinde bu noksanlığı ikmale mecburdur. Vekâlet lüzum gördüğü takdirde bu müddeti uzatabilir.

Tesis edilen karşılıkların tutarı, ayrılması gereken mütehavvil teminat miktarından fazla ise, fiyat temevvücat marjı olarak vekâletçe tesbit edilecek nispete tekabül eden miktar düşüldükten sonra, fazlası Ticaret Vekâletince verilecek izinle serbest bırakılır.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... kabul edilmiştir.

Teminat akçelerinin kullanılması

MADDE 14. — Teminat akçeleri hangi brans için tesis edilmiş ise evveleminde bu kısım için teminat olarak kullanılır.

Fesih, tasfiye ve iflâs halinde her sigorta bransı alacaklılarının o brans teminatı üzerindeki rüçhan hakkı mahfuz olmak kaydıyla teminat akçelerinin bakiyelerinden hâsıl olan yekûn kül halinde açık kalacak sigorta taahhüt ve vecibelerinin garameten karşılığıdır.

Teminat akçeleri, şirketin sigorta taahhüt ve vecibeleri tamamen ifa edilmedikçe, başka alacaklar için karşılık tutulamıyacağı ve haczedilemeyeceği gibi, yabancı bir memlekette açılacak iflâs masasına da sokulamaz.

Bilûmum sigorta taahhüt ve vecibelerini tamamen ifa ettiği tesbit olunan sigorta şirketlerinin teminat akçeleri tasfiye bittikten sonra Vekâletçe serbest bırakılır.

Her hangi bir brans üzerindeki faaliyetin ihtiyari olarak tatili halinde, o bransa ait bütün taahhüt ve vecibeler tasfiye edilmek ve 20 nci maddede derpiş edilen hal vâridolmamak şartı ile o brans için tesis edilmiş bulunan teminat akçeleri Vekâletçe iade edilir.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyimize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teminat akçelerinin yatırım neveleri

MADDE 15. — Sabit ve mütehavvil teminat akçeleri ancak aşağıdaki kıymetlere yatırılabilir.

- Türk lirası olarak nakden tevdiat,
- Devlet iç ve dış istikraz tahvilleriyle amortisman ve kredi sandığı tahvilleri,
- Sermayesi tamamen veya kısmen Devlete ait teşekküllerle, belediyelerin ve Ticaret Vekâletinin tesbit ve kabul edeceği şekil ve miktarda Türk şirketlerinin borsada kote edilmiş olan tahvilleriyle hisse senetleri,
- Türkiye'deki gayrimenkuller,
- Gayrimenkullerin muhammen satış kıymetlerinin yüzde ellisini aşmamak üzere ipotek mukabili ikrazlar,

Şu kadar ki, gayrimenkullerle ipotek mukabili ikrazat olarak gösterilecek teminat karşılıkları, sabit ve mütehavvil teminat tutarının yarısını geçemez.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyimize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teminat akçeleri karşılığı menkul kıymetlerin blokağı

MADDE 16. — Sabit ve mütehavvil teminat karşılığı olmak üzere gösterilecek kıymetlerden, Türk lirası olarak nakden yapılacak tevdiat ile menkul kıymetlerin Ticaret Vekâleti emrine bloke olarak göstereceği millî bankalardan birine yatırılması lâzımdır.

Ticaret Vekâletince karşılık olarak kabul edilecek kıymetler, sigorta şirketlerine ve millî bankalara bildirilir. Teminat karşılığı olarak gösterilen esham ve tahvilâtın kıymetleri, bida-yeten bankaya tevdi edildikleri tarihe takaddüm eden son muamele gününün ve mütaakiben Haziran ve Aralık ayları sonunda, borsadaki son muamele gününün kapanış fiyatlarına göre tesbit olunur.

Ticaret Vekâleti bloke edilen kıymetler için her zaman yeniden takdiri kıymet yapılmasını talebedebilir.

Bu kıymetlerde vâkı tenezzüllere tekabül eden farklar, alâkahlı şirketçe bir ay zarfında ikmal olunur.

Bu madde hükmüne göre, millî bankalara yapılacak tevdiat mukabilinde iki nüsha olarak tanzim edilecek makbuzlardan bir nüshası bankalar tarafından Ticaret Vekâletine gönderilir. Bu tevdiat, Ticaret Vekâletinin emir ve müsaadesi olmaksızın hiçbir suretle iade olunmaz.

Ancak; millî bankalardan, bloke edilmiş olan menkul kıymetlerin (nakit dâhil) kısmen veya tamamen değiştirilmesi veya satılması alâkadar sigorta şirketi tarafından talebedildiği takdirde, müstevidi banka bu muameleleri Ticaret Vekâletinden müsaade almaksızın yapmaya mezdur.

Şu kadar ki, değiştirilen veya satılan menkul kıymetler yerine muamele tarihinde mutaber listede yazılı muadil kıymette, diğer kıymetlerin veya bu miktara tekabül eden nakdin yatırılması ve keyfiyetin âzami üç gün zarfında Ticaret Vekâletine banka tarafından bildirilerek yeni makbuzun gönderilmesi şarttır.

REİS — Tadilname var, okuyoruz efendim.

Riyasete

Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki kanun lâyihasının 16 ncı maddesinin birinci fıkrasındaki hükümlerle teminat akçeleri karşılığı menkul kıymetlerin blokaaj muamelelerinin Ticaret Vekâleti tarafından gösterilecek millî bankalar tarafından yapılması hususu istihdaf olunduğundan, bu hususta her hangi tereddüde mahal vermemek için zikri geçen fıkraya (Vekâletin) kelimesinin ilâvesi zaruri bulunduğundan fıkra bu yolda ıslah edilerek yeniden yazılmıştır. Yüksek Heyetin tasviplerine arz olunur.

Adliye Encümeni
Mazbata Muharriri
Bahkesir
Vacid Asena

MADDE 16. — (Fıkra 1)

Sabit ve mütehavvil teminât karşılığı olmak üzere gösterilecek kıymetlerden, Türk lirası olarak nakden yapılacak tevdiat ile menkul kıymetlerin Ticaret Vekâleti emrine bloke olarak Vekâletin göstereceği millî bankalardan birine yatırılması lâzımdır.

REİS — Adliye Encümeni adına yapılan tadil teklifini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

16 ncı maddenin 1 ncı fıkrasında «Ticaret Vekâleti emrine bloke olarak» ibaresinden sonra «Vekâletin» kelimesinin ilâvesi suretiyle maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Teminat akçeleri karşılığı gayrimenkullerin blokaajı

MADDE 17. — Sabit ve mütehavvil teminat karşılığı olmak üzere gösterilecek gayrimenkuller, teminat gösterilecekleri miktar için, Ticaret Vekâleti lehine birinci derecede ve sırada ipotek edilir ve ipotek akdini mutazammın bulunan tapu sicil sureti tevdi olunur.

Teminat gösterilen gayrimenkulün kıymetine Ticaret Vekâletince itiraz edildiği takdirde, alâkalı şirket bu kıymeti, gayrimenkulün bulunduğu mahalde Ticaret dâvalarını görmekle vazifeli mahkeme marifetiyle takdir ettirir.

Mahkeme, basit usule göre bu talebi tetkik ve karara bağlar.

Teminat gösterilen gayrimenkulün kıymetinde tahavvül olduğu takdirde, şirket isterse, gay-

rimenkulün kıymetini ikinci fıkra hükmüne göre yeniden takdir ettirebilir. Sabit ve mütehavvil teminat karşılığı gösterilen gayrimenkuller takdir edilen kıymetlerinin ancak yüzde sekseni nispetinde karşılık gösterilebilir.

Kıymet takdiri masrafları alâkalı şirkete aittir.

Takdir edilen kıymetler gayrimenkullerin vergiye matrah teşkil eden kıymetleri üzerine teşir icra etmez.

Kıymet tahavvüllerinden dolayı teminat karşılıklarında husule gelebilecek noksanlar, alâkalı şirkete yeni kıymetin tebliğinden itibaren bir ay içinde ikmal olunur.

Kıymette vâkı olan değişiklik, karşılıklarda fazlalık husule getirirse, fark Vekâletçe serbest bırakılır.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Riyazi ihtiyatların serbest bırakılması

MADDE 18. — Hesap senesi içinde, hayat branşındaki tahsilâtını tecavüz edecek surette bu branşta sigortalılara tediye yapmak mecburiyetinde kalan şirketlerin mezkûr branşa ait riyazi ihtiyat akçeleri karşılıklarından, müteavviz miktar dâhilinde Ticaret Vekâletince tenzibedilecek kısım serbest bırakılır.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İstihkak sahiplerince aranmayan paralar

MADDE 19. — Sigorta şirketlerince ödenmesi lâzımgelip de, istihkak sahiplerince aranmayan her türlü tazminat, prim iadeleri ve saireden mütevellit paralar, vacibütediye oldukları tarihten itibaren on sene geçtikten sonra onuncu seneyi takibeden takvim yılı başından itibaren altı ay içinde sahiplerinin isim ve hüviyetleri ve malûm olan adresleri ve haklarının faizleriyle birlikte bâliğ olduğu miktarlar gösterilerek tanzim olunacak bir cetvel ile, Maliye Vekâleti emrine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi olunur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu paraları, tevdi tarihinden itibaren iki sene müddetle muhafaza ve bu müddet zarfında sahip ve

vârislerini tahkika çalışmakla beraber, her takvim senesi sonunda, sahiplerine tebligat icra veya gazetelerle sahip ve vârislerinin bankaya müracaatlarını ilân eder. İki senenin sonunda hak sahipleri bulunmayan paralar Devlete intikal eder.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reylerinizle arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İslah tedbirleri

MADDE 20. — Sigorta şirketlerinin durumu sigortalıların ve diğer alacaklıların haklarını karşılayabilmek bakımından kâfi teminat arz etmediği takdirde, Ticaret Vekâleti durumun düzeltilmesini temin için gerekli tedbirlerin alınması hakkında şirkete münasip bir mehil verir ve bu maksatla :

- Salâhiyetli şirket organ veya organlarını fevkalâde toplantıya çağırabilir.
- Mütahavvil teminatın ikmaline mahsus mehli uzatabilir.
- Hayat sigorta poliçelerine mütâallik ikraz ve iştirakları ve riyazi ihtiyattan tediyeleri durdurabilir.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reylerinizle arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasfiye

MADDE 21. — Durumu, 20 nci maddede derpiş olunan tedbirlere rağmen sigortalıların ve diğer alacaklıların haklarını karşılayabilmek bakımından kâfi teminat arz etmemekte devam eden şirketler hakkında, Ticaret Vekâleti yeni sigorta muamelesi yapmaktan menî kararı verilebileceği gibi fesihlerine hükmolunmak üzere salâhiyetli mahkemeye de müracaat edebilir.

Sigortalılar, teminat akçeleri ile karşılanmamış olan alacaklarının şirket serbest aktifinden istifasında, iflâs masasına üçüncü sırada iştirak ederler.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reylerinizle arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İflâsta vekâletin muvafakatini istihsal şartı

MADDE 22. — Sigorta şirketlerinin iflâsı-

na, ancak Ticaret Vekâletinin muvafakati ile karar verilir.

REİS — Tadilname vardır, okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

22 nci maddenin arz edeceğim esbaba binaen tayyını saygı ile arz ve teklif ederim.

Nevşehir Mebusu
Münib Hayri Ürgüplü

REİS — Buyurun Münib Hayri Ürgüplü.

MÜNİB HAYRİ ÜRGÜBLÜ (Nevşehir) — Muhterem arkadaşlar, bizim kanuni mevzuatımıza göre iflâsın mahkeme kararına binaen verilmesi lâzımgelir. Gerek âdi iflâs yolu ile, gerek doğrudan doğruya iflâs talepleri kanunlarımız tarafından mâruz şekilde masun tutulmuştur. Diğer milletlerin mevzuatında da aynı esasların mevcudolduğu görülmektedir. Madde teklif edildiği veçhile kabul edildiği takdirde o zaman ana kanunlarımızdan biri olan Ticaret Kanununun iflâsa aid olan hükümlerinin ihlâl edilmiş olduğunu göreceğiz. Bu itibarla maddede, «... ancak Ticaret Vekâletinin muvafakati ile karar verilir.» kaydı arz ettiğim kanuni esaslara mugayirdir, maddeden tayyını teklif ederim.

REİS — Encümen.

ADLİYE ENCÜMENİ M. M. VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, bu kanun İsviçre'den alınmıştır. Aslında da böyle bir hüküm mevcuttur. Buna munzam olarak halen mer'i bulunan Bankalar Kanununda bir bankanın tasfiyesi Maliye ve Ticaret vekâletlerinin muvafakatlerine bağlıdır. Bu şekilde bir hüküm mevcuttur.

Bu itibarla, muhterem arkadaşımızın tadil teklifine encümen olarak iştirak etmiyoruz.

REİS — Münib Hayri Ürgüplü, buyurun.

MÜNİB HAYRİ ÜRGÜBLÜ (Nevşehir) — Efendim; arz ettiğim hükmün alındığı beyan edilen kanunda olsun, diğer her hangi bir kanunda olsun, bahis mevzuu hükmü bizim mevzuatımıza göre telâkki etmek lâzımdır. Bizim mevzuatımıza bu hüküm tearuz teşkil ediyor mu, etmiyor mu? Arz ettiğim gibi, bu hüküm açıkça tearuz teşkil ediyor.

Bu hükmü bu şekilde kabul ettiğimiz takdirde, mer'i olan Ticaret Kanunumuzun hükmünü katî surette tehzibetmiş olacağız. Bu fıkranın tayyını teklif ediyorum.

REİS — Encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ M. M. VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, bu kanun hususi bir kanundur, burada umumi ahkâma mugayir hüküm vaz'ı caizdir.

REİS — Buyurun Münib Hahri Ürgüblü.

MÜNİB HAYRİ ÜRGÜBLÜ (Nevşehir) — Tekrar rahatsız ettiğim için özür dilerim.

Hâdiseyi hususi kanun, umumi kanun diye değil, hukuk prensibi bakımından telâkki etmek lazımdır. İflâs gibi mühim ve ancak mahkemenin karar vermesi gereken bir hususta ancak Ticaret Vekâleti buna karar verir diye Ticaret Vekâletini salâhiyetli kılmak, hukukumuzun, ticari bakımdan, iflâs zaviyesinden vaz'etmiş olduğu ve hakikaten alacaklı ve borçlu için ehemmiyetli olan teminatı esasından ortadan kaldırmak isabetli bir hareket olmaz. Bu itibarla Heyeti Umumiyenizin bu mevzuda hassasiyetle durmasını bilhassa rica ediyorum.

REİS — Buyurun Encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Özür dilerim. Bundan evvelki mâruzatımda Bankalar Kanununda aynı hükmün mevzuubahsolduğunu arz etmiştim. Bu kanunun numarası 7129 ve madde numarası da 73 dür.

REİS — Efendim, yirmi ikinci maddenin tâ-yını tazammun eden teklifi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen işaret buyursun... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Encümen filhal bir mütalâası var mı?... Aksi halde maddeyi encümene vereceğim.

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Maddeyi alıyoruz efendim.

REİS — Maddeyi encümene vereceğim. Maddenin diğer maddelerle alâkası var mı?

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Yok.

REİS — Maddeyi encümene veriyoruz.

Tasfiye ve iflâs merasimi

MADDE 23. — Faaliyetine nihayet veren veya ruhsatnamesi geri alınan veyahut infisah veya iflâs eden şirketlerin bu durumları Ticaret Vekâletince biri Resmî Gazetede olmak üzere, üç gazetede on beşer gün fâsıla ile dört defa ilân olunur.

Sigorta şirketleri, tasfiye ve iflâs muamelelerinin cereyanı sırasında müracaat etmiyen hak sahiplerini veya mirasçı bırakmadan önlere ait sigorta poliçelerini gösteren bir cetvel tanzim ederek Ticaret Vekâletine tevdi ederler. Şirketler hak sahiplerine ödemeye mecbur buldukları mebalîği, sahipleri zuhurunda kendilerine verilmek üzere, Ticaret Vekâletince gösterilecek bir millî bankaya yatırırılar. 19 neu madde hükümleri bu paralar hakkında da tatbik olunur.

Tasfiye halinde en son ilân tarihinden itibaren bir sene geçtikten sonra sabit ve mütehavvil teminat akçeleri bütün vecibelerin ifa edildiğinin tevsiki suretiyle alâkadarlara iade olunur.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İflâs halinde hayat portföyünün devri ve teminat akçelerinin itmanı

MADDE 24. — Bir sigorta şirketinin iflâsı halinde, hayat sigorta portföyünün bütün hak ve vecibeleriyle devrini kabul eden bir veya birkaç şirket bulunduğu takdirde, tasfiye neticesi beklenmeksizin Ticaret Vekâletinin izin ve muvafakati ile devir yapılır.

Bu suretle devrolunan sigortalıların mütehavvil teminat akçelerinin karşılıkları da birlikte devredilir veya devralan şirket tarafından tesis olunur. Mütehavvil teminat akçeleri, devralınan portföylerin devri tarihindeki taahhütlerini karşılamıyacak durumda ise, farkı devreden şirketin bu bransa ait sabit teminat akçelerinden itmam olunur.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Portföy devirleri

MADDE 25. — Sigorta şirketleri malik oldukları sigorta portföylerini, kısmen veya tamamen Ticaret Vekâletinin tasvibi ile Türkiye'deki diğer bir veya birkaç sigorta şirketine devredebilirler.

Devir talebinin birer hafta fâsıla ile ve biri Resmî Gazetede olmak üzere en az iki gazete ile dört defa ilân olunması ve devredilecek hayat portföyü ise sigortalıların ayrıca devreden şir-

ketçe yazılacak taahhütlü birer mektupla haberdar edilmeleri şarttır.

Alâkalılar son ilân tarihinden itibaren iki ay içinde devir keyfiyetine, Ticaret Vekâleti nezdinde itiraz edebilirler. Ticaret Vekâleti son ilân tarihinden itibaren iki aylık müddet geçtikten ve sigortalıların itirazlarını tetkik ederek devir keyfiyetinin sigortalıların menfaatlerini muhil olmadığına kanaat getirdikten sonra devre muvafakat eder. Devredilecek portföylere ait mütehavvil teminat akçelerinin karşılıkları da birlikte devredilir veya devralan şirketler tarafından tesis olunur.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Risturn ve iskonto memnuiyeti

MADDE 26. — Sigorta şirketleriyle bilûmum sigorta istihsal organları, tanzim edilecek polişe, tecditname, temditname, zeyilname ve sair muameleler dolayısıyla sigortalılara veya sigorta emrini verenlere, doğrudan doğruya veya dolayısıyla her ne şekilde olursa olsun risturn ve iskonto yapamıyacakları gibi bu mahiyette telâkki edilecek terk, tenzil ve ödemelerde de bulunamaz, bu gibi menfaatler sağlanamaz ve vekâletçe tesbit olunacak mehillerden fazla ödeme mehli veremezler.

Sigorta istihsalciliğini meslek ittihaz etmeyen ve bu mevzu ile bilfiil uğraşmıyan hakiki ve hükmi şahıslara (Bankalar hariç) sigorta istihsal organı vasfını vererek komisyon ödemek birinci fıkra hükmüne aykırı hareket sayılır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Âzami komisyon hadleri ve ödeme mehilleri

MADDE 27. — Sigorta şirketlerinin istihsal organlarına, bu organların durumlarına göre verebilecekleri komisyonların âzami nispetleriyle prim tahsil ve ödeme mehilleri, Ticaret Vekâletince tesbit olunur.

Bu nispetler veya mehiller fevkimde muamele ifası memnudur. Vekâletçe bu suretle tesbit olunan nispetlerde komisyonlardan gayri şirketlerin istihsal organlarına, rapel, sürkomisyon, sürrapel, tahsisat, maktu aidat, maas, ikramiye, vergi, kira ve idare masrafları karşılığı, alacaklarından bonifikasyon ve sair her ne nam ve şekilde olursa olsun ödemelerde ve

tavizde bulunmaları, menfaat temin etmeleri, Vekâletçe tesbit edilen nispetler fevkinde komisyon ödeme sayılır.

Hayat sigortaları istihsali için yapılacak seyahatler dolayısıyla, istihsal organlarına ödenebilecek masraf karşılıklarıyla yeni tesis olunacak acentalıklara ilk sene için ödenebilecek tesis masrafları miktarları Ticaret Vekâletince tesbit olunur ve bunlar, kabul olunan hadler dâhilinde birinci fıkraya göre tesbit edilen nispetler fevkinde komisyon ödeme sayılmaz.

Bu maddeye aykırı muameleler ve mukavele hükümleri bâttır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İstihsal organları nezdindeki şirket matlubatı

MADDE 28. — İstihsal organlarının yaptıkları sigorta tahsilâtı, emanet para hükmünde olup mukavelelerinde yazılı ödeme mehilleri ve bir mehil tâyin edilmemiş olduğu halde 27 nci maddeye göre Ticaret Vekâletince tesbit edilecek ödeme mehilleri içersinde alâkalı sigorta şirketine ödenir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Umumi şartlarla tarife talimatı

MADDE 29. — Sigorta umumi şartları ve tarifeleriyle bunlara ait talimat Ticaret Vekâletince tanzim veya tasdik olunur. Sigorta şirketleri gerek bu şartların ve gerekse tarife ve talimatların dışında muamele yapamazlar.

Hayat sigorta kombinezon ve tarifeleri alâkalı şirketlerce tanzim ve Vekâletin tasdiki ile tekemmül eder.

Ticaret Vekâleti ihtiyaç halinde dilediği sigorta branşlarında sigorta şirketlerini, tarifelerini tanzim ve tatbikte serbest bırakabilir ve bu serbestiyi kaldırabilir.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye'de yaptırılması mecburi sigortalar

MADDE 30. — Türkiye'de ikamet eden veya çalışan hakiki ve hükmi her şahıs, bilûmum sigortalarmı ancak Türkiye'de faaliyette bulunan ruhsatlı sigorta şirketlerine ve Türkiye'de yaptırabilir.

Ticaret Vekâletince tesbit ve tâyin edilecek esaslara göre ithalât ve ihracat mevzuu nakliyat sigortalariyle hayat sigortaları ve dış memleketlere seyahat edenlerin orada yaptıracağı bedeni kaza ve otomobil sigortaları memleket dışında da akdedilebilir.

Türkiye'de faaliyette bulunan ruhsatlı sigorta şirketlerine Türkiye'de yaptırılacak her nevi hayat sigortalarının Türk lirası üzerinden yaptırılması mecburidir.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Murakabe teşkilâtı ve aidatı

MADDE 31. — Ticaret Vekâleti sigorta şirketlerinin ve istihsal organlarının bilûmum muamelâtını, murakabe kurulu ve icabında Teftiş Heyeti marifetiyle teftiş ve murakabe eder.

Murakabe kurulunu teşkil edecek zevatın tâyin ve intihap şartlarıyla, vazife, salâhiyet ve mesuliyetleri Ticaret Vekâletince hazırlanacak nizamnamede gösterilir.

Murakabe Kurulunun masraflarına karşılık olarak sigorta şirketlerinden senelik prim tahakkukatından, iptaller tenzil edildikten sonra kalan sâfi primler tutarının binde üçünü geçmemek üzere aidat alınır.

Murakabe aidatı Ticaret Vekâleti emrine, tâyin edeceği bir bankada tesis edilecek fon hesabına yatırılır. Bu fondan tetkiye edilecek ücretler için 3656 ve 3659 sayılı Kanun hükümleri tatbik olunmaz. Her beş senede bir fonda teraküm edecek bakiye Maliye Vekâleti emrine yatırılarak bütçeye irat kaydolunur. Bu fon her hangi bir sebep ve vesile ile başka bir tarz ve maksat için kullanılamaz.

REİS — Tadilname yok; maddeyi reylerini ze arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Faaliyet raporu

MADDE 32. — Murakabe Kurulu tarafından, murakabeye tâbi bulunan bilûmum sigorta şirketlerinin faaliyet neticeleri hakkında her sene bir rapor hazırlanır. Vekâlet bu raporu kısmen veya tamamen neşredebilir.

REİS — Tadilname yok; maddeyi reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Malûmat verilmesi ve ibraz mükellefiyeti

MADDE 33. — Sigorta şirketleri ve istihsal organları işbu kanunun sureti tatbik ve murakabesiyle alâkalı olarak Ticaret Vekâletince istenilecek - hayat sigortalılarının ve müteneffillerinin isimlerinden başka - her türlü malûmatı vermeye ve salâhiyetli murakabe elemanlarına talebedecekleri bütün hesap, kayıt, defter ve vesikaları ibraza mecburdurlar.

REİS — Encümenin bir takriri var, okutuyorum.

Riyasete

Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki kanun lâyihasının 33. maddesinde (Hayat sigortalarının) diye yazılması lâzımgelirken basılıştta (Hayat sigortalarının) şeklinde tertip edilmesi hasebiyle bu madde yukarda arz olunan esas dairesinde musahhah olarak yazılmıştır. Umumi Heyetin kabulüne arz olunmasını teklif eylerim.

Adliye Encümeni M. M.
Balıkesir
V. Asena

Madde 33. —

Sigorta şirketleri ve istihsal organları işbu kanunun sureti tatbik ve murakabesiyle alâkalı olarak Ticaret Vekâletince istenilecek hayat sigortalarının müteneffillerinin isimlerinden başka her türlü malûmatı vermeye ve salâhiyetli murakabe elemanlarına talebedecekleri bütün hesap, kayıt defter ve vesikaları ibraza mecburdurlar.

REİS — Bu tashih ile maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Encümenin yapmış olduğu tadil ile madde kabul edilmiştir.

Sigorta Tetkik Kurulu

MADDE 34. — Ticaret Vekâletince, İç Ticaret Umum Müdürünün riyaseti altında vekâlet mümessilleriyle, sigortacılık sahasında tanınmış ilim ve iş adamlarından teşekkül etmek ve adedi yediden az ve on beşten fazla olmamak üzere bir sigorta tetkik kurulu teşkil edilir.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tarife komiteleri

MADDE 35. — Ticaret Vekâleti, sigorta umumi ve hususi şartları ve tarifeleriyle bunlara ait talimatı tanzim veya tatbikat sırasında görülecek lüzum ve ihtiyaca göre tadilinde istisari mütalâası alınmak üzere Ticaret Vekâletinin bir temsilcisinin dâhil bulunduğu, sigorta mevzuunda ihtisası olan âzalardan müteşekkil beşer kişilik lüzumu kadar tarife komitesi kurulabilir.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tetkik Kurulu ve Tarife Komitesi
Talimatnamesi

MADDE 36. — Sigorta Tetkik Kurulu ile Tarife Komitelerinin vazife ve salâhiyetlerini ve çalışma şekillerini, Ticaret Vekâleti bir talimatname ile tâyin eder.

REİS — Tadilname yok; maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sigorta Şirketleri Birliği

MADDE 37. — Bu kanunun meriyete vaz'ı tarihinden itibaren üç ay içinde sigortacılık meslekinin inkişafı, sigorta şirketleri arasında tesanüt temini ve haksız rekabeti bertaraf edecek tedbirleri ittihaz ve tatbik etmek maksadıyla hükmi şahsiyeti haiz bir sigorta ve reassürans şirketleri birliği kurulur.

Birliğin ana nizamnamesi Ticaret Vekâletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile meriyete vaz' edilir.

Türkiye'de faaliyette bulunan bütün sigorta ve reassürans şirketleri bu Birliğe âza olmakla mükelleftirler.

Sigorta ve reassürans şirketleri bu mükellefiyetleri kuruluşları tarihinden itibaren üç ay içinde yerine getirirler.

Sigorta ve reassürans şirketleri birlik nizamnamesi hükümlerine riayet ve birliğin salâhiyetli organlarının alacağı kararları tatbika mecburdurlar.

Sigorta ve reassürans şirketleri birliğinin masrafları her takvim yılı başında âza şirketler arasında ana nizamname mucibince tesbit olunacak rey adedine göre mütenasiben taksim edilir. Sigorta ve reassürans şirketleri kendilerine

isabet eden masraf hisselerini her sene Şubat ayı sonuna kadar Birlikçe tâyin olunacak bir banka mezdinde açılacak hususi bir hesaba yatırmaya mecburdurlar.

REİS — Tadilname yok; maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sigorta prodüktörleri

MADDE 38. — Her hangi bir sigorta şirketinde doğrudan doğruya memur ve müstahdem bulunmayan (Mutavassıt sıfatıyla) muhtelif sigorta branşları hakkında sigorta olmak isteyenlere malûmat vererek sigorta mukavelesinin şartlarını müzakere ve tehlikenin mahiyet ve hususiyetlerine göre sigorta teklifnamesini ihzar salâhiyetini haiz ve teşebbüslerinin neticesi olarak komisyon almak suretiyle iş temin eden hakiki ve hükmi şahıslara sigorta prodüktörü denir.

Prodüktörlerin vasıfları, çalışma şekil ve şartları ve tâbi olacakları murakabe esasları Ticaret Vekâletince hazırlanacak Talimatname ile tesbit olunur.

Sigorta prodüktörlerinin meslek teşekkülleri ve meslek teşekküllerinin de Ticaret Vekâletinin göstereceği lüzum üzerine bir federasyona bağlanmaları mecburidir. Teşekküllere ve federasyona ait nizamname Ticaret Vekâletince tasdik olunur.

Bilûmum sigorta prodüktörleri Ticaret Vekâletince tâyin edilecek defterleri tutmaya ve 3 000 liradan az olmamak üzere Vekâlet tarafından tâyin edilecek teminat akçelerini çalıştıkları sigorta şirketlerine tevdi etmeye mecburdurlar.

Teminat akçesi tevdi etmemiş sigorta prodüktörü istihdam edilmesi memnudur.

REİS — Tadilname yok, maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sigorta eksperleri

MADDE 39. — Sigorta mevzuunda vâkı zıya ve hasarları sebep ve mahiyetleri itibarıyla tesbit ve bunların miktarını tâyin ile diğer hususat ve muamelâtı mütat meslek halinde ifa edenlere sigorta eksperleri denir.

Sigorta eksperlerinin vasıfları, çalışma şekil ve şartları ve tâbi olacakları murakabe

esaları, Ticaret Vekâletince hazırlanacak talimatname ile tesbit ve meslek cemiyetlerine ait nizamname Ticaret Vekâletince tasdik olunur.

REİS — Tadilname var. Okuyoruz.

Riyasete

Sigorta şirketlerinin, teftiş ve murakabesi hakkındaki kanun lâyihasının 39 ncu maddesinin ikinci fıkrası (Meslek cemiyetlerine ait nizamname, Ticaret Vekâletince tasdik olunur) diye yazılmıştır. Halbuki, buna takdimen yer alan (Ticaret Vekâletince hazırlanacak talimatname ile) diye konulan hükümde vekâlet ismi sarahaten gösterilmiş bulunduğu cihetle ifadenin tekerrürünü önlemek üzere ikinci olarak yazılan (Ticaret Vekâletince) kaldırılarak yerine (Mezkûr vekâletçe) tâbiri konulmak suretiyle değişiklik yapılmıştır. Tashih edildiği gibi kabulünü arz ve teklif eylerim.

Adliye Encümeni M. M.
Balıkesir
V. Asena

MADDE 39 — (Fıkra 2)

Sigorta eksperlerinin vasıfları, çalışma şekil ve şartları ve tâbi olacakları murakabe esasları, Ticaret Vekâletince hazırlanacak talimatname ile tesbit ve meslek cemiyetlerine ait nizamname mezkûr vekâletçe tasdik olunur.

REİS — Efendim, maddenin son fıkrasının tadilini Encümen teklif etmektedir, bu teklifi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir. Maddeyi bu tadille reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Tip bilânço, kâr ve zarar hesapları ve neşir ve ilân mükellefiyeti

MADDE 40. — Sigorta şirketlerinin bilânço, kâr ve zarar hesaplarıyla birlikte vekâlete göndermeleri icabeden müfredat cetvellerini ve bilânço ve kâr zarar hesaplarının neşir ve ilân edilecek tiplerini Ticaret Vekâleti, Maliye Vekâletinin de mütalâasını alarak tesbit eder. Sigorta şirketleri her takvim yılı sonunda bilânço, kâr ve zarar hesaplarını tesbit olunan formüle uygun olarak tanzim etmeye ve riyazi ihtiyat hesaplarını bir aktüere tasdik ettirmeye ve umumi heyetlerinin bunları tasdik tarihinden itibaren bir ay içinde ikişer nüshasını Ticaret Vekâleti ile Maliye Vekâletine gönderme-

ye ve bilânço, kâr ve zarar hesaplarını aynı müddet zarfında en az iki gazete ile neşir ve ilân etmeye mecburdurlar.

Yabancı sigorta şirketleri Türkiye'deki muamelelerine ait bilânço, kâr ve zarar hesaplarına ilâveten merkezlerine ait bilânço ve kâr ve zarar hesaplarını da Ticaret Vekâletine tevdi ve Türkiye muamelâtına aidolanlarını yukardaki esaslar dairesinde neşir ve ilâna mecburdurlar.

Neşir ve ilânlar sigorta şirketlerinin Türkiye dâhilindeki merkezlerinin bulunduğu mahal gazeteleri ile yapılır.

REİS — Tadilname yok, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Reylerini kullanmayan arkadaşlar lütfen kullansınlar.

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

Tâbiyet şartı

MADDE 41. — Sigorta şirketlerinin memur ve müstahdemleri ve istihsal organları ve hasar ve sair işlerinde çalıştıracakları eksperler Türk vatandaşı olacak, ancak Ticaret Vekâletinden izin almak suretiyle yabancı tebaasından memur ve mütehasıs istihdam edilebilecektir.

Yabancı sigorta şirketlerinin umumi vekilleri, yabancı devlet tâbiyetinde olabilir.

REİS — Tadilname yok, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sigorta şirketlerinin faaliyet sahası

MADDE 42. — Sigorta şirketleri bizzat işgal mevzularıyla alâkası olmayan taahhüt ve muamelelere girişemezler.

REİS — Tadilname yok, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Cezai müeyyideler

MADDE 43. — 3 ncu maddedeki mecburiyete aykırı olarak ruhsatname almaksızın sigorta muameleleri yapanlar üç aydan bir seneye kadar hapis ve 5 000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Ruhsat alıp da usulü daairesinde tescil ve ilân ettirmeksizin sigorta muameleleri yapanlara, 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolünür.

REİS — Tadilname yok, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 44. — 7 nci maddenin son fıkrasıyla 11 nci maddedeki mecburiyetlere riayet etmeyenler 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

REİS — Tadilname yok, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 45. — 10 ncu maddedeki değişikliklerin bildirilmesi mecburiyetini yerine getirmeyenlere, 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Tadilname yok, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 46. — 12 nci maddeye aykırı olarak sabit ve mütehavvil teminat akçesi tesis etmeyenlere veya mezkûr teminatları kasden noksan hesap veya tesis edenlere altı aydan üç seneye kadar hapis veya 10 000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası veya bunların her ikisi birden hükmolunur.

REİS — Tadilname yok, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 47. — 13, 16 ve 17 nci maddelerdeki mecburiyetlere riayet etmeyenler 2 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar. Aynı fiilin tekrerrürü halinde hükmolunacak para cezası 10 000 liradan aşağı olamaz.

REİS — Tadilname vardır, okuyoruz.

Reisliğe

Arz ettiğim sebeplerle lâyihamın 47, 48, 49 ve 50 nci maddelerinde cezayı artırma sebebi olarak gösterilen (tekerrür) hali Ceza Kanununun kabul ettiği mânada alınmış ise bunun madde metinlerinde tasrihine lüzum yoktur.

Hususi mânada kullanılmış ise bu cihetin maddeler metninde belirtilmesini arz ve teklif ederim.

Tokad Mebusu
Şahap Kitapçı

REİS — Buyurun Şahap Kitapçı...

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokad) — Muhterem arkadaşlar tetkik ettiğimiz lâyihamın cezası tazammun eden hükümlerinden 47, 48, 49 ve 50 nci maddelerinde tekerrürden de bahsedilmektedir. malûmuâliniz tekerrür, Ceza Kanununa göre bir cezanın infazından sonra muayyen bir zaman içinde aynı veya başka neviden bir suçun daha işlenmesinden ibarettir. Ceza Kanunundaki tekerrür budur. Cezai hükümleri ihtiva eden bazı kanunlarda da hususi tekerrürden bahsedilmektedir. Bu, Ceza Kanununun anladığı mânada bir tekerrür değildir. Millî korunma suçlarında olduğu gibi cezanın kesinleşmesi kâfi görülmüş ve ikinci suçun cezası muayyen nispette artırılmıştır.

Burada hususi mânada bir tekerrürden bahsediliyor. 48 ve 49 ncu maddelerde tasrih edilen suçların işlenmesi dolayısıyla verilen hükümlerin kesinleşmesinden sonra bu suçların bir kere daha işlenmesi hali mevzuabahsoluyorsa bunun maddelerin metninde, evleviyetle 47 nci maddede ifade edilmesi lâzımdır. İfade edilmediği müddetçe bunu tatbik edecek olan hâkim Ceza Kanununun esaslarına bağlı kalacak, verilen cezanın tamamının infaz edilip edilmediğini veya müddetinde 2 nci veya 3 ncu suçun ceza kanununun kabul ettiği müddetlerde işlenmiş olup olmadığını araştırmak mecburiyetinde kalacaktır ki eğer vazı kanunun maksadı, ceza kanununun anladığı mânadaki mükerrerlik değilse bunun vâzihan izah edilmesi lâzımdır.

Ceza Kanununun 81 ve müteakıp maddelerindeki nispetlerin terk edilerek pek çoğu malî hükümlerin bertaraf edilmesi veya ihmali suretiyle tecelli ettiğini gördüğümüz bu suçlarda daha fazla bir artışa doğru gidilmesi istenmektedir. Eğer hususi bir tekerrür müessesesi kurulmak istenmiyorsa umumi hükümdeki artırma nispetine bağlı kalmak icabeder. Aksi halde hâkim bu gibi ahvalde, tavzih edilmediği için ceza kanunlarıyla mukayyet kalacak ve burada istediğimiz gayeyi, müddetler geçmedi ve saire diyerek 47 ve 49 ncu maddeleri tatbik edemeyecektir. Takririmi bu maksatla arz ettim.

REİS — Buyurun, encümen.

ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, bu maddelerde sevk edilen tekerrür hükümleri hususi mahiyettedir. Hâdiselerin mahiyeti-

ne göre hâkimlerin takdirine bağlıdır. mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Şahap Kitapçı.

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokad) — Hükümetin bu noktai nazarda olup olmadığını bilmemekle beraber, Adliye Encümeni sözcüsü arkadaşımı; «Bu hususi mânadadır, hâkimin takdir hakkına bağlıdır», gibi bir beyanda bulundular. Bir kere (Hâkimin takdirine bağlıdır.) ifadesi bu maddenin cevabı olmamak lâzımgelir. Tekerrür halinde artırma nispetlerinde hâkimin takdir hakkı vardır, fakat tekerrürün bulunup bulunmadığı hususunda hâkimin takdir hakkı yoktur. Hususi mânada alınıyorsa bunun zikredilmesi lâzımdır, aksi halde bu fıkra 49 ve 50 nci maddeleri işlemez hale koyacaktır, arkadaşlar.

REİS — Encümen buyurun.

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Hâkimin takdirine menuttur diye mâruzatta, burada hâdisenin oluşuna göre hâkim vaziyeti inceliyecek ve umumi hükümlere göre tekerrürü tesbit ederek maddede yazılı cezayı verecektir.

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Sakarya) — Ceza Kanunundaki umumi tekerrür hükümleri bakımından.

VACİD ASENA (Devamla) — Tabii. Takdirden maksat budur. Biraz evvelki mâruzatım dairesindedir.

REİS — Takririn dikkate alınıp alınmaması hususunu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 48. — 19 ncu madde hükümlerine aykırı hareket edenlere, 1 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Aynı fiilin tekerrürü halinde, alınacak para cezası evvelkinin iki mislinden aşağı olamaz.

REİS — Şahap Bey, takririniz 48 nci maddede de aynı noktaya temas ediyor. Israrınız var mı?

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokad) — Israr etmiyorum.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 49. — 26 ve 27 nci maddelere aykırı hareket edenlere 5 000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

Bu fiilin tekerrürü halinde hükmolunacak ağır para cezası evvelce verilen ağır para cezasının iki mislinden aşağı olamaz.

Sigorta şirketleri namına muamele yaparak tahsil ettikleri paralar üzerinde emniyeti suiistimal eden istihsal organları hakkında Türk Ceza Kanununun 510 ncu maddesi tatbik olunur.

REİS — Takrir bu maddenin de tadilini ihtiva etmektedir, evvelce dikkate alınmadı, arkadaşlarımız da ısrar etmiyor.

Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 50. — 29 ncu maddedeki memnuiyetlere muhalif hareket edenlere, 1 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Tekerrürü halinde verilecek ceza evvelkinin iki mislinden aşağı olamaz.

REİS — Takrir bu maddenin de tadilini ihtiva ediyor, arkadaşımız ısrar etmiyor.

Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 51. — 30 ncu madde hükmüne aykırı hareket edenlere 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Ancak hükmolunacak para cezası tahsil olunan primin on mislinden az olamaz.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 52. — Sigorta şirketlerinin itibarını kırabilecek veya şöhretine zarar verebilecek bir hususu isnadeden veya bu yolda asılsız haberler yayanlar bir aydan üç aya kadar hapis, 500 liradan 2 000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Bu fiilin Basın Kanununda yazılı neşir vasıtalarından biri ile veya radyo ile işlenmesi halinde iki aydan altı aya kadar hapis ve 2 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 53. — Bu kanunun tatbikini murakabe vazifesi ile mükellef olanlar ile bu teşkilâtta çalışan diğer memurlardan, vazifeleri dolayısıyla

ifşasında zarar melhuz olan bir sırra vâkıf olup da meşru bir sebebe müstenidolmaksızın o sırri salâhiyetli mercilerden gayrısına ifşa edenler hakkında Türk Ceza Kanununun 198 nci maddesi tatbik edilir ve muvakkaten memuriyetten mahrumiyetine de karar verilir.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göhisar'ın Armutlu mahallesinden Şakir-oğlu, Ayşe'den doğma, 1936 doğumlu Hüseyin Erarı'nın affına dair kanun tasarısı için (311) arkadaş reye iştirak etmiş, muamele tamamdır. (244) kabul, (61) ret, (6) çekinse ile kanun kabul edilmiştir.

Maddelere devam ediyoruz.

MADDE 54. — 33 ncu maddede yazılı mecburiyetle 42 nci maddedeki memnuiyete riayet etmeyenler 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır par cezasına mahkûm edilirler.

Murakabe ve teftişle vazifelilere mümanaat edenlere veya yapacakları tetkikatı kasden yanlış yola sevk edenlere, yukardaki cezadan başka, ayrıca bir aydan bir seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyle-nize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 55. — 2, 37, 38 ve 39 ncu maddelerde geçen nizamname hükümlerine aykırı hareket edenlere 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyle-rinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 56. — 40 ncu maddedeki mecburiyetleri yerine getirmeyenlerle, 41 nci maddeye aykırı hareket edenlere 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Tadilname yoktur, maddeyi reyle-rinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 57. — 46, 47 ve 49 ncu maddelerde yazılı fillerin üçüncü defa işlenmesi halinde Ticaret Vekâletinin talebi ile sigorta şirketinin ruhsatnamesi mahkeme kararı ile istirdadolunur. Ruhsatnamenin istirdadı halinde bu kanun hükümlerine göre şirketin tasfiyesine gidilir.

Mükerrir istihsal organı ise icrayı faaliyetten menolunur.

REİS — Tadilname yoktur, maddeyi reyle-rinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 58. — Bu kanunda yazılı cürümlerin mesulleri şahsan tâyin edilmemiş bulunan hal'erde, cezai mesuliyet, bu kanunun hükmünü yerine getirmekle mükellef olan idare meclisi reis ve âzalarından ve imzalarıyla şirketi ilzama salâhiyetli müdür ve memurlardan, cezai müstelzim fiili işlemiş veya buna iştirak etmiş veya bu hususta emir vermiş olanlara râcidir.

REİS — Bu madde hakkında encümenin bir tahriri var, okutuyorum.

Madde hakkında tadilname vardır, onu okutuyorum.

Riyasete

Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki kanun lâyihasının 58 nci maddesinin iki yerinde tabii hatası görülmüştür :

1. (Âzalarından) yazılacak yerde (âzalar-dan),
2. (Cazayı) olarak tertibi gerekir iken (ce-zai) şekliyle dizilmiştir.

Arz olunduğu veçhile icabeden düzeltmeler yapılmış ve yeniden yazılan metin, tasvip buyurulmak üzere sunulur.

Adliye Encümeni M. M.

Bahkesir

V. Asena

Madde 58. — Bu kanunda yazılı cürümlerin mesulleri şahsan tâyin edilmemiş bulunan hal'erde, cezai mesuliyet, bu kanunun hükmünü yerine getirmekle mükellef olan idare meclisi reis ve âzalarından ve imzaları ile şirketi ilzama salâhiyetli müdür ve memurlardan, cezayı müstelzim fiili işlemiş veya buna iştirak etmiş veya bu hususta emir vermiş olanlara râcidir.

REİS — Adliye Encümeninin tashihaan vâkı teklifini reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Maddeyi bu taddille kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 59. — Bu kanunda yazılı suçlardan dolayı tahkikat Ticaret Vekâletince yapılarak keyfiyet bir müzekkere ile Cumhuriyet müddei-

umumiliğine bildirilir. Bu müzekkere ile Ticaret Vekâleti müdahil sıfatını iktisabeder.

Cumhuriyet müddeiumumiliğince ademitakip kararı verildiği takdirde Ticaret Vekâletince itiraz edilebilir.

Kanuna aykırı fiillere, ihbar veya sair suretle ittıla kesbeden Cumhuriyet müddeiumumiliği için takibi için keyfiyeti Ticaret Vekâletine intikal ettirir. Tehirinde mazarrat umulan hallerde Cumhuriyet müddeiumumisi gerekli tedbirleri almaya salâhiyetlidir.

Vekâletçe yapılan tahkikat sonunda evrak Cumhuriyet müddeiumumiliğine tevdi olunur.

REİS — Tadilnameler var, okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Lâyihamın 59 neu maddesindeki «takibat» kelimesinin «tahkikat» olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Tokad
Şahap Kitapçı

B. M. Meclisi Riyasetine

Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkındaki tasarının 59 neu maddesi ikinci fıkrasındaki Ticaret Vekâletinin itiraz yetkisinin kaldırılması suretiyle tashihini teklif ederim.

Adana Mebusu
Hamdi Öner

Yüksek Riyasete

Şifahen arz ettiğim sebeplerle lâyihamın 59 neu maddesindeki (Bu müzakere ile Ticaret Vekâleti müdahil sıfatını iktisabeder) ve (Cumhuriyet müddeiumumiliğince ademitakip kararı verildiği takdirde Ticaret Vekâletince itiraz edilebilir) kayıtlarının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Tokad
Şahap Kitapçı

REİS — Şahap Kitapçı, buyurun.

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokad) — Muhterem arkadaşlarım; bu madde bilhassa Adalet Encümeninde, bu husustaki hükümler göz önünde bulundurulmak suretiyle, tetkik edilip kaleme alınmamıştır. Bunlardan birtakım mahzurlar doğacağını kabul edersiniz. Maddede; «Bu kanunda yazılı suçlardan dolayı takibat Ticaret Vekâletince yapılacak» denmektedir. O, takibat değil, tahkikattır. Takibat ancak iddianamenin veya

sorgu hâkiminin son tahkikatın açılması kararının okunmasından sonra başlar. Bu itibarla burada takibat kelimesinin tahkikat olarak değiştirilmesi gerekir. Şahsi hakkın bir ceza dâvasında aranması ve bir hükme bağlanması yollarından birisi de dâvaya müdahale yoludur. Bir ceza dâvası dolayısıyla şahıs, şahsi hakkının zarara uğratıldığını iddia ederek bir ceza dâvasına müdahale eder. Bu hâkime verilecek bir istida ve bunun diğer tarafa tebliğinden ve iki tarafın dinlenmesinden sonra hâkimin şahsi hakkının bu suç dolayısıyla haleldar olduğunu kabul ettiği kimse- nin müdahil sıfatıyla dâvaya kabulüne karar vermesi suretiyle dâvaya müdahale mümkün olur. Hazine için de böyledir. Bizim mevzuatımız yalnız gümrük ve inhisar kaçakçılığı suçlarında İnhisarlar İdaresinin dâva tezkeresiyle bu idarenin müdahil sıfatını iktisabetmesini kabul etmiştir. Bunda da bir hususiyet vardır. Kaçakçılık suçlarının para cezaları tazmini mahiyettedir. İnhisarlar İdaresinin şahsi hakkı mahiyetindedir. Bu itibarla çok tekevvün eden kaçakçılık hâdiselerini önlemek, İnhisarlar İdaresine yeni külfetler ve formaliteler yüklememek ve nihayet şahsi haklarının kolaylıkla alınmasını temin için vaz' edilmiştir. Bu, istisnai bir haldir. Halbuki şimdi biz Ticaret Vekâletine de aynı imtiyazı tanıyoruz. İstisnai hüküm getirmeye sebeb olmadığımı zannediyorum.

Sonra, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun sarîh umumi hükümleri karşısında, tahkikat vazifesi müddeiumumünindir. Ama bu arada Ticaret Vekâleti muttali olmuş, tahkikat yapmış evrakı müddeiumumiliğe tevdi etmiştir. Artık ondan sonra umumi hükümler dairesinde müddeiumumi dâvayı açar veya açmaz. Bir tezkerе üzerine Ticaret Vekâletini müdahil olarak tanırsak fazla bir gayret göstermiş oluruz. Sonra her yerde de Ticaret Vekâletinin mümessili, Ticaret müdürlükleri de yoktur. Bu suçlar, Ticaret Vekâletinin mümessilleri bulunmayan yerlerde işlenmiş olursa elbette umumi hükümler dairesinde Hazine Vekili, Ticaret Vekâletinin tahrikiyle dâvaya girecektir. Hazine vekili milyonlarca değerde dâvalarda Hazinesinin hakkını müdafaa etmek için usul hükümleri, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun sarîh kaidelerine riayet ederek istida vermek zorunda kalırken, mülhak bütçeli idarelerin avukatları istida ve

erek bu formalitelere bağlı bulunmaktan, burada istisnai bir hüküm kabul etmeye bir sebebolmadığını zannediyorum.

Bu itibarla bu müdahale ve bu hükmün hukuki neticelerine dair olan fıkraların bu suretle tâyininin uygun olacağı ve umumi esaslara bağlı kalmamızın yerinde olduğu kanaatindeyim.

Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Hamdi Öner.

HAMDİ ÖNER (Adana) — Muhterem arkadaşlarım, hakikaten bu kanun lâyihasının mevzuat, içtihat ve ülmî esaslar göz önünde tutulmadan hazırlandığı basit bir tetkik neticesinde anlaşılıyor. Tatbikatta büyük teşevvüs ve tereddütlere mahal vereceğinden endişe ediyorum. Ben yalnız, 59 ncu maddenin bir fıkrasını pek aykırı bulduğum için, bu hususta mâruzatta bulunacağım.

Fıkra, Ticaret Vekâletinin, müddeiumumiliğin takipsizlik kararına itiraz edeceğini tasrih ediyor. Arkadaşlar, bu suçlardan zarar gören, umumi mânasiyle Devlettir. Suçlarda müddeiumumi âmmenin mümessili ve takibat hususunda Adliye Vekilinin emrindedir. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre Adalet Bakanı müddeiumumiye hukuku âmme dâvası açmak hususunda emir verebilir ve müddeiumumi bu takdirde dâva açmaya mecburdur. Ticaret Vekili bir icra organıdır ve Anayasaya göre mesulliyeti Adliye Vekili ile müşterektir. Kâbineye dâhil olan âzâlardan birisinin emirle yaptıracağı muamelede diğerinin şikâyet ve müracaat yoluna sapsması Devlet teşkilâtının işleyişinde çatışmayı ifade eder. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda (Takipsizlik kararı) diyor. Fakat arkadaşlar, bu karar kelimesi Almandan Türkçe karşılığı bulunamamasından bizzarure kullanılmıştır. Karar, katî bir netice doğurur, idari ve icrai tasarruflarla bozulmaz. Meselâ, birisi suçtan zarar görmüş, müddeiumumiye müracaat etmiş, müddeiumumi takipsizlik kararı vermiş... Adliye Vekili tekrar âmme dâvası için emir verebilir ve âmme dâvası açılabilir. Çünkü kanun icraya bu sahada âmme mümessili olan Adliye Vekiline âmme hukukunu mahkemelere intikal ettirme hususunda salâhiyet ve takdir hakkı vermiştir. Adliye Vekâletinde bu konuda mütehassis elemanlar çalışmaktadır. Diğer vekâletlerin tatmin olunmadıkları mevzuda müddeiumuminin bu ta-

sarrufuna karşı Adliye Vekâletini ikaz edebilirler. Vekâlet içtihatlar muvacehesinde keyfiyeti tetkik eder ve salâhiyetini kullanır, tatbikat bu şekildedir, bu mahiyetteki suçlar hakkında bu şekilde muamele cereyan etmektedir. Sigorta Kanununda hususi olarak, Ticaret Vekâletine itiraz hakkı ve bir salâhiyet tanınması doğru değildir. (Soldan, «Salâhiyet değil; itiraz» sesleri) İtiraz ve salâhiyetin Ticaret Vekâletine verilmemesi lâzımdır. Gümrük, tütün ve hususi sektör teşekküllerine benzemez. Ticaret Vekilinin tasarrufları icrai mahiyettedir, bu itibarla tadil dairesinde maddenin değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

REİS — Encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ M. M. VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, 59 ncu maddenin 1 nci fıkrasındaki «takibat» kelimesi matbaada yanlış yazılmıştır. Aslına baktık; «tahkikat» dir. Bu şekilde yapılan teklife encümen iltihak etmektedir.

Şahap Kitapçı ve Hamdi Öner arkadaşlarımız Ticaret Vekâletinin müdahalesine aidolan hususlara itiraz ettiler. Malûmu Âlinizdir ki vaz'edilen hüküm istisnai mahiyette bir hükümdür. Çünkü sigorta şirketlerinin muamelâtı kütleli alâkadar etmektedir. Ve bunlarda para miktarı bakımından da bir hayli yekûn kabarıklığı mevcuttur. Bütün kontrol ve mürakabe âmme menfaati mülâhazasiyle Ticaret Vekâletine tevdi edilirken bu hakkın teyidi için müdahil sifatiyle hâdiseye iltihakın kabul ediyoruz. Yani daha kolay ve lâzımgeldiği şekilde alâkasını gösterebilir, sigorta şirketlerinin yapabilecekleri suiistimallere, yanlışlıklara mahal verilmesin diye. Bu hakkı vekâlete tanımak itibarıyla 59 ncu maddenin ikinci fıkrasını da sevk etmek zarureti kendiliğinden hâsıl oluyor. Cumhuriyet Müddeiumumiliğince ademitakip kararı verildiği takdirde, bu itiraz Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun hükümlerine uyum suretiyle yapılacaktır. Bu yoldaki sarahati, encümen kolaylık olsun diye kabul etmiştir. Aksi halde itiraz, müdahale hakkının bir neticesi olduğundan yine yazılabilir.

REİS — Efendim, üç tane tahrir var. Bu tahrirlerden birisi, maddedeki tabii hatasının tashihine aittir. Encümen bu tashihe iltihak ediyor. Fakat neticede ve diğer tahrirler üzerinde

bir karara varmak mecburiyeti vardır. Salon
daki mevcudun şu haliyle bir karara varmayı
Riyaset doğru bulmamaktadır. Bu itibarla 9

Aralık 1959 Çarşamba günü saat 15 te topia-
nılmak üzere İnikada son veriyorum.

Kapanma saati: 16,25

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, Kalecik kazası Ceza Evinin yeniden yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Adliye Vekili Esat Budakoğlu'nun tahriri cevabı (7/573)*

23 Temmuz 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine
Aşağıdaki sorunun Adliye Vekili tarafın-
dan yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet
buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Ankara Mebusu
Ahmet Üstün

Soru :

Yıkık ve tamamen gayrisihhi vaziyette bu-
lunan Kalecik ilçesi Ceza Evinin yeniden yapıl-
ması hakkında vekâletçe ne düşünülmektedir?

T. C.

Adliye Vekâleti 2 . XII . 1959

Ceza ve T. E. U. Müdürlüğü

Ks. 6.

Sayı : 36312

Genel :

Özel :

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Yüksek Reisliğine

Kanunlar Müdürlüğü 7-573 ifadesiyle alınan
16 . XI . 1959 gün ve 3474/14935 sayılı yazı-
ları karşılığdır.

Ankara Mebusu Ahmet Üstün tarafından
verilip vekâletimize irsal kılınan yazılı sual tak-
riri tetkik edildi :

Senede asgari 100 bin vatandaşın girip çık-
tığı ve vasati 30 - 40 bin şahsın daimi olarak
içinde bulunduğu ve ıslah gibi çok mühim bir
vazifenin ifa edildiği yer olan ceza evleri
memleketimizde en mühim bir mevzu olarak
kalmış bulunmakta idi. Ceza evlerinin arz

ettiği bu durum muvacehesinde iş önemli
bir memleket dâvası olarak ele alınmış ve ceza
evleri yeniden ve esaslı bir şekilde tetkika tâ-
bi tutulmuştur.

Neticede bütün vilâyet ve kazaların ihtiya-
cı tesbit olunmuş ve işin arz ettiği ehemmiyet
ve müstaceliyetine mukabil malî imkânsızlık na-
zara alınarak ceza evleri inşaatı 10 yıllık bir
programa bağlanmıştır.

Vekâletimiz ceza evleri inşaatında bu prog-
rama tevfikane hareket etmekte, inşaları müs-
taceliyet arz eden ve hükümlü hareketi fazla
olan ceza evleri başa alınmak suretiyle yeni
tiplerde ceza evleri inşa ettirilmektedir.

Gerçekten Kalecik ceza evi, durumu gayri-
müsaait olarak tesbit olunan ve programda yer
almış bulunan ceza evleri meyanındadır.

Bu yıl, bütçesiyle alınan tahsisatın evvelece
başlanılmış olan ceza evlerinin ikmal inşaatına
tefrik edilmiş bulunduğundan ancak gelecek
yıl bütçesiyle temin edilecek olan tahsisattan
durumları daha gayrimüsaait bulunan ceza ev-
leri sırasını takiben sözü geçen kazada yeni bir
ceza evi inşası için not alınmıştır.

Keyfiyet bilgilerine saygıyla arz olunur.

Adliye Vekili
Esat Budakoğlu

2. — *Van Mebusu Sait Erdiğ'in, Ahlat Hid-
ro - Elektrik tesisatı inşaatının ne safhada oldu-
ğuna dair sualine İmar ve İskân Vekili Medeni
Berk'in tahriri cevabı (7/579)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Aşağıdaki sorunun İmar ve İskân Vekili
tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına de-
lâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Van Mebusu
Sait Erdiğ

Soru :

Senelerce evvel başlanan Ahlat Hidro - Elektrik tesisatının inşaatı ne safhadadır? Kasabayı ne zaman aydınlatacaktır?

T. C.

İmar ve İskân Vekâleti 4.XII.1959
Tetkik Heyeti Rs.
Sayı : 18/2-21078

Özü : Sait Erдің'in yazılı sorusu
Hak.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliği
Yüksek Makamına

Umumi Kâtiplik :

16. XI. 1959 gün ve 7-579, 3488/14991 sayılı yazıları cevabıdır.

Van Mebusu Sait Erдің'in, Ahlat hidro - elektrik tesisatı inşaatının ne safhada olduğuna dair tahrirî sual tahriri üzerine yapılan inceleme sonunda :

8. VI. 1954 tarihinde Âdil Gabay firmasına ihale edilmiş olan Ahlat hidro - elektrik tesisi, proje tadilatı dolayısıyla keşif bedeli arttığı cihetle mukavele müddeti içinde ikmal edilememiştir.

Bu sebeple mütaahhidin hak kazandığı temdid müddet dâhilinde iş ikmal edilmiş olup Aralık ayının ilk haftasında muvakkat kabulü yapılarak tesisin işletmeye açılacağı anlaşılmıştır.

Arz ederim.

İmar ve İskân Vekili
M. Berk

3. — *Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan-ın, Mardin şehrinin su ve elektrik sıkıntısının bertaraf edilmesi hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine İmar ve İskân Vekili Medeni Ber'in tahrirî cevabı (7/591)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun İmar ve İskân Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Mardin Mebusu
Mehmet Ali Arıkan

Mardin şehri su ve elektrik motorlarından biri, yıllardan beri bozuk vaziyette bulunmakta ve diğer motor dahi son aylarda kifayetsiz bir hale düşmüş bulunmaktadır.

Bu sebeple, şehirde elektrik ve su sıkıntısı şiddetlice hissedilmektedir. Su ve elektrik sıkıntısının bertaraf edilmesi hususunda vekâletçe ne gibi tedbirler düşünülmektedir?

T. C.

İmar ve İskân Vekâleti 4. XII. 1959
Tetkik Heyeti Rs.
Sayı : 18 - 2/21077

Özü : Mehmet Ali Arıkan'ın yazılı suali hakkında.

T. B. Millet Meclisi Reisliği Yüksek Makamına
Umumi Kâtiplik : 18. XI. 1959 gün ve

7 - 591, 3501 - 15073 sayılı yazıları karşılığıdır :

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin şehrinin su ve elektrik sıkıntısının bertaraf edilmesi hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair tahrirî sual tahriri üzerine yapılan inceleme sonunda :

1. Şehrin elektrik durumu hakkında İller Bankasına etüd yapılmış ve neticede bir proje tanzimine lüzum hâsıl olmuştur. Bu proje için Vekâletimizce 23 000 liralık fon tahsisi yapılmış olup mezkûr proje İller Bankasına hazırlanmaktadır.

2. Şehrin işme suyu tesisatı, alâkalı Bölge Kontrol Âmirliğince tetkik ettirilmiştir. Tetkik neticesine göre şehre halihazırda 25 Lt/sn su verilmekte olduğu tesbit edilmiştir. Şehrin bugünkü su ihtiyacı ise 14,5 Lt/sn olduğu cihetle mer'i talimatname hükümlerine göre tesisatın ıslah ve tevsiine lüzum olmadığı kanaatine varılmıştır.

Diğer taraftan su tesisatında mevcut motopompların arızasının işletmeden mütevellit hatalardan ileri geldiği belediyesine bildirilmiş ve tamir için lüzumlu yedek parçalar İller Bankasına Almanya'ya sipariş edilmiştir.

Bu hususta 1 476,73 dolârlık akreditif açılmış ve tamamı 1. VII. 1959 da transfer edilmiş olup Şubat 1960 da memleketimize gelecektir.

Mevcut su sıkıntısının izalesi için, talimatname esasları dâhilinde alınması zaruri tedbirler belediyesine bildirilmiştir.

Arz ederim.

İmar ve İskân Vekili
Medeni Berk

4. — *Van Mebusu Sait Erdiñç'in, Van ve kazalarının hangi köylerine hangi tarihlerde içme suyu getirildiğine dair sualine İmar ve İskân Vekili Medeni Berk'in tahriri cevabı (7/632)*

T. B. Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun İmar ve İskân Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

8 . X . 1959

Van Milletvekili
Sait Erdiñç

Van ve kazalarının hangi köylerine hangi tarihte ve kaç lira nakdi yardımı veya ne miktar çimento ve diğer malzeme yardımı yapılarak içme suyu getirilmiştir? Bunların hepsi bugün faal halde midir? Suyu akımayan bozuk halde olan çeşmeler hangi köylerde dir?

T. C.

İmar ve İskân Vekâleti 4 . XII . 1959
Tetkik Heyeti Rs.
Sayı : 18 - 2/21076

Özü : Sual tahririnin iade edildiği hak

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliği Yüksek Makamına

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğün 25 . XI . 1959 gün ve 7 - 632, 3657 - 16028 sayılı Van Mebusu Sait Erdiñç'e ait tahriri sual tahriri alâkası dolayısıyla Nafia Vekâletine gönderilmesi icabetmektedir.

Arz olunur.

İmar ve İskân Vekili
M. Berk

5. — *Burdur Mebusu Âlim Sipahi'nin, Sarayköy pamuk müstahsılı alacaklarının ne zaman ödeneceğine dair sualine Ticaret Vekili Hayretin Erkmen'in tahriri cevabı (7/674)*

27 . VI . 1959

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Aşağıdaki sualimin Ticaret Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına tavassutunuzu rica ederim.

Burdur Mebusu
Âlim Sipahi

Sarayköy pamuk müstahsılı tarafından Ekim 1958 tarihinde Sarayköy Tarım Satış Kooperatifine yatırılan malların bedellerinin % 15 nin 8 ay geçtiği halde henüz mal sahiplerine ödenemediğinden yeni istihsal için pamuk müstahsılı çok müşkül durumdadır 600 000 lira tutan müstahsılı alacağımın kooperatif tarafından müstahsıla ne zaman ödenecektir?

T. C.

Ticaret Vekâleti

3.XII.1959

Teşkilâtlandırma Umum Md.

Ş. III

Sayı : 6 - 13155

Özü : Burdur Mebusu
Âlim Sipahi'nin sual tahriri Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Sarayköy pamuk müstahsılı alacaklarının ne zaman ödeneceğine dair Burdur Mebusu Âlim Sipahi tarafından verilen ve 30 . XI . 1959 tarih ve 7/674 - 3357/14417 sayılı tezkerelerine ekli olarak gönderilen 27 . VI . 1959 tarihli tahriri sual tahriri üzerine keyfiyet tetkik olundu.

İzmir Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine bağlı Sarayköy Pamuk Tarım Satış Kooperatifi, 1958 - 1959 mahsul devresinde ortaklarından muhtelif kalitede 3 446 117,90 lira değerinde 1 665 352 kilo çiğitli pamuk mubayaa etmiş ve 31 . VII . 1959 tarihi itibarıyla 3 438 000 lira nakden ortaklara tediye edilmiş ve 8 117,90 lira da ortakların bankaya olan borçlarına mahsub edilerek pamuk bedelleri tamamen ödenmiştir.

Keyfiyet saygı ile bilgilerine arz olunur.

Ticaret Vekili
H. Erkmen

6. — *Urfa Mebusu Atalay Akan'ın, Urfa'nın imar plânına dair sualine İmar ve İskân Vekili Medeni Berk'in tahriri cevabı (7/651)*

1 . IV . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun İmar ve İskân Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletinizi rica ederim.

Urfa Milletvekili
Atalay Akan

Mahkeme kararlarımı bertaraf etmek maksadıyla kısa bir zaman içinde üç defa değiştirilen Urfa imar plânının, bütün ikazlara rağmen vekâletçe tasdik edilmesi sebebinin açıklanması.

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7-651/2967

25 . XI . 1959

İmar ve İskân Vekâletine

24 . IV . 1959 tarih ve 2967 sayılı yazımıza ektir :

Urfa Mebusu Atalay Akan'ın, Urfa'nın imar plânına dair şifahi suali, cevap günü olan 20 . XI . 1959 tarihli 4 neü İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nei maddesinin 1 nei fıkrası gereğince, tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nei maddesinin 2 nei fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi

T. C.

İmar ve İskân Vekâleti 4 . XII . 1959

Tetkik Heyeti Rs.

Sayı : 18/1-21079

Özü : Atalay Akan'ın tahriri sual tahriri hakkında.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliği Yüksek Makamına

Umumi Kâtiplik :

24 . IV . 1959 gün 7-651, 2967-12280 sayılı yazıları karşılığdır :

Urfa Mebusu Atalay Akan tarafından Urfa'nın imar plânına dair tahriri sual tahriri üzerine yapılan inceleme sonunda :

Urfa imar plânı kısa bir zamanda üç defa tadile uğramamıştır. 1950 den bu tarafa iki defa imar plânında değişiklik yapılmıştır. Bunlardan birincisi Mütaahhit Yüksek Mimar Âsım Kömürçüoğlu tarafından düzenlenip Belediye Meclisince kabul edilen plân olup, 15 . X . 1957 tarihinde Vekâletçe tasdik edilmiştir.

İkincisi ise, yine Belediye Meclisince teklif olunan bir tadil olup, serbest Yüksek Mimar Nihat Çetin tarafından hazırlanmış bir imar plânı üzerine 6785 sayılı Kanununun 29 neu maddesine müsteniden 10 . III . 1959 tarihinde tasdik olunmuştur. Bu tadili icabettiren sebep, Devlet yolu güzergâhının şehir içinden geçen kısmının standart bir genişliği icabettirmesidir. Tadil teklifi vekâletimiz elemanları tarafından mahalline gidilip incelenmiş ve muvafık bulunmuştur.

İmar plânları beldenin umumi ihtiyacı, şehir-cilik prensipleri göz önünde tutularak tasdik olunmaktadır.

Arz olunur.

İmar ve İskân Vekili
Medeni Berk

(Kanun kabul edilmiştir.)

Áza adedi	: 610
Rey verenler	: 311
Kabul edenler	: 244
Reddedenler	: 61
Müstenkifler	: 6
Reye iştirak etmeyenler	: 277
Münhal mebusluklar	: 22

[Kabul edenler]

ADIYAMAN
Sırrı Turanlı
AFYON KARAHISAR
Rıza Çerçel
Kemal Özçoban
Mustafa Öztürk
Orhan Uygun
Murad Ali Ülgen
AGRI
Halis Öztürk
Şeref Saraoğlu
Selim Yatağan
AMASYA
Nazifi Şerif Nabel
İsmet Olgaç
ANTALYA
Attilâ Konuk
Burhanettin Onat
ARTVIN
Hilmi Çaltıkçıoğlu
Eyüp Doğan
Yaşer Gümüşel
AYDIN
Fethi Batur
Hüsamettin Coşkun
Necati Çelim
Namık Gedik
Nail Geveci
Piraye Levent
Etem Menderes
Ekrem Torunlu
Cevat Ülkü
BALIKESİR
Esat Budakoğlu
Muzaffer Emiroğlu
Halil İmre

Arif Kalpsızoğlu
Faik Ocak
Fuat Onat
M. Halûk Timurtaş
BİLECİK
Mehmet Erdem
BİNGÖL
Sait Göker
Mustafa Nuri Okcuoğlu
BITLİS
Rifat Bingöl
BOLU
Servet Bilir
Mithat Dayıoğlu
Mahmut Güçbilmez
İhsan Gülez
Kadir Kocaeli
Nezih Tütüncüoğlu
BURDUR
Behçet Kayaalp
BURSA
Needet Azak
Hüseyin Bayrı
Sadettin Karacabey
Salâhaddin Karacagil
Mazlum Kayalar
Recep Kırım
Hulûsi Köymen
Halûk Şaman
Nurullah İhsân Tolon
Hilâl Ülman
Kenan Yılmaz
ÇANAKKALE
Nureddin Fuad Alp-
kartal
Halim Alyot

Ahmet Hamdi Sezen
Servet Sezgin
Nuri Togay
Fatin Rüstü Zorlu
ÇORUM
Sedat Baran
M. Kemal Biberöğlü
Hamdi Bulgurlu
Ali Dedekarginoğlu
Kemal Erdem
Fevzi Hacirecepöğlü
Hüseyin Ortakcioğlu
Kemâl Terzioğlu
DENİZLİ
Baha Akşit
Turan Bahadır
Ali Rıza Karaca
Mehmet Karasan
A. Hamdi Sancar
Refet Tavashioğlu
DIYARBAKIR
Fikri Arıç
Sezai Demiray
Nuri Onur
Hâmid Zülfü Tigrel
Hüseyin Ülkü
Mehmed Hüsrev Unal
EDİRNE
Rükneddin Nasuhioğlu
Mükerrerem Sarol
ERZURUM
Osman Alihocagil
Sait Kantarel
Rıza Topcuoğlu
ESKİŞEHİR
Mustafa Çürük

Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
Hicri Sezen
GAZIANTEB
Ekrem Cenani
Ali Ocak
Nedim Ökmen
Salâhattin Ünlü
GİRESUN
Hayrettin Erkmen
Mustafa Hemis
Tahsin İnanç
Doğan Köymen
Mazhar Şener
İÇEL
Mehmet Dölek
Hüseyin Fırat
Sami Gökmar
İbrahim Gürgen
Refik Koraltan
Hidayet Sinanoğlu
Niyazi Soydan
ISPARTA
Ali Lâtifaoğlu
Hamdi Ongun
Tevfik Tıglı
İSTANBUL
Nazmi Ataç
Arslan Nihad Bekdik
Sedat Çetintas
Muhlis Erdener
Hüsamettin Giray
M. Faruk Gürtunca
Ali Harputlu
Hâdi Hüsman

Enver Kaya
Mucip Kemalyeri
Lûtfi Kırdar
Nihat Halûk Pepeyi
Celâl Ramazanoğlu
Nazlı Tıbar
Nuri Yamut

İZMİR

Sebati Acun
Danyal Akbel
Selâhattin Akçiçek
Abdullah Aker
Enver Dündar Başar
Muammer Çavuşoğlu
Necdet İncekara
Rauf Onursal
Kemal Serdaroğlu
Fevzi Uçaner
Behçet Uz

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Basri Aktas
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Şükrü Esen
Ali Gözlük
Münif İslâmoğlu

KAYSERİ

Ömer Başegmez
Ebubekir Develioğlu
Kâmil Gündes
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu
Hakkı Kurmel
Durdu Turan

KIRKLARELİ

Şefik Bakay

Avni Sakman
Dündar Tekand
KOCAELİ

Ömer Cebeci
Dursun Erol
Cemal Tüzün

KONYA

Abdürrahman Fahri
Ağaoğlu
İshak Avni Akdağ
Hamdi Ragıp Atademir
Mustafa Bağrıaçık
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılıç
Tarik Kozbek
Himmet Ölçmen
Halil Özyörük

Sami Soylu
Ömer Şeker
Nafiz Tahrah

KÜTAHYA

Mehmet Diler
Ahmet İhsan Gürsoy
İrfan Haznedar
S. Sururi Nasuhoglu
Muhittin Özkofeli
Emin Topalor

MANİSA

Sezai Akdağ
Atıf Akın
Selim Akış
Nebil Sadi Altuğ
Şemi Ergin
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu
Orhan Ocakoglu

Cevdet Özgirgin
Cemil Şener
İhsan Yalkın

MUĞLA

Turhan Akarca
Burhan Belge
Nuri Özsan
Sadi Pekin
Turgut Topaloğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan

NEVŞEHİR

Necmeddin Önder
Zihni Üner
Münib Hayri Ürgüblü

NİĞDE

Medeni Berk
Ali Gürün

RİZE

Hüseyin Agun
İzzet Akçal
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
Muzaffer Önal

SAKARYA

Nüzhet Akın
Tacettin Barış
Selâmi Dincer
Hamza Osman Erkan
Baha Hun
Nusret Kirişcioğlu

SAMSUN

Ekrem Anıt
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu

Asaf Saraoğlu
Fikri Şen
Hamdi Tekay
Şükrü Uluçay
Nüzhet Ulusoy

SİİRT

Mehmet Daim Süalp

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Hamdi Özkan

TEKİRDAĞ

Zeki Erataman
Hasan Gürkan

TRABZON

Mahmut Goloğlu
Fikri Karanis
Pertev Sanag
Mustafa Reşit Taraker-
oğlu

Osman Turan

URFA

Ömer Yüksel

YOZGAD

Talât Alpay
Mahmut Ataman
Atıf Benderlioğlu
Sefer Eronat
Numan Kurban
Fuat Nizamoglu
Nazım Tanil

ZONGULDAK

Abdullah Akın
Sebati Ataman
Cemal Zühtü Aysan
Suat Başol
Ali Kaya
Tahir Öktem
Hulûsi Timur

[Reddedenler]

ADANA

Süphî Baykâm
Hamza Eroğlu
Saim Karaömerlioğlu
Ali Menteshoğlu
M. Yılmaz Mete
Hamdi Öner
Kemal Sarıbrahimoğlu
Rıza Tıkeli

ANKARA

Muammer Akpınar
Osman Alişiroğlu
Fuat Börekçi
Übeyde Elli
Halil Sezai Erkut
İbrahim İmirzaloğlu
Hasan Tez

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Âlim Sipahi
ÇANKIRI
Ferhan Arkan
A. Kemal Barlas
Naşit Fırat
Kâmil Tabak

ERZİNCAN

Nusret Safa Coşkun
HATAY
Ahmet Sırrı Hocaoglu
Ömer Fevzi Reşa
KARS
Turgut Göle
Kemal Güven

Osman Yeltekin
Ali Yeniaras
KIRŞEHİR
Osman Canatan
Fazıl Yalçın
MALATYA
Tevfik Ünsalan
MARAŞ
Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

Mehmet Kâmil Boran
Şevket Dursun
Halim Kermooğlu
Selim Telliagağlu
Aziz Uras
NİĞDE
Rifat Gürsoy
Vedat Mengi
ORDU
Kahraman Sağra
Muammer Tekin
Hüsrev Yürür

SİVAS
Halim Ateşalp
Rahmi Çeltekli
Ahmet Kangal
Yalçın Kocabay
Cemil Özcan
Nazmi Yaraş
TOKAD
Faruk Ayanoğlu
Sıtkı Eken
Şahap Kitapçı

TUNCELI
Hızır Aydın
Arslan Bora
URFA
Osman Ağan
Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Abdullah Köksel
UŞAK
Avni Ural
VAN
Sait Erding

[Müstenkifler]

ADANA
Ahmet Karamüftüoğlu

ERZURUM
Şevki Erker

MANISA
Hikmet Bayur
VAN

ANTALYA
Kenan Akmanlar

İÇEL
Yakup Karabulut

Abdülvahap Altinkay-
nak

[Reye iştirak etmeyenler]

ADANA
Nevzat Arman
Kâzım Bozdoğan
Mehmet Geçioğlu
Kasım Gülek
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Kemal Satır
Turgut Yeğenaga (İ.)
ADİYAMAN
Sait Ağar
Gani Gürsoy
Şefik San
Ali Yaşar
AFYON KARAHİSAR
Arif Demirer
Orhan Kökten
Osman Talu
Necati Topcuoğlu
Gazi Yiğitbaşı
AĞRI
Kasım Küfrevi
Celâl Yardımcı
AMASYA
Faruk Çöl
Kemal Eren

Hâmit Koray
Hüseyin Özbay
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Balık
Hıfzı Oğuz Bekata
Mehmet Ali Ceritoğlu
Nuri Ciritioğlu
Recep Dengin
Avni Doğan
Bülent Ecevit
İsmail İnan
İbrahim Saffet Omay
İlyas Seçkin
Selim Soley
Ahmet Üstün
Mustafa Yeşil
ANTALYA
Mehmet Ak
Sadık Erdem
Adnan Selekler
İbrahim Subaşı
Ahmet Tokuş
Yaşar Yazıcı
ARTVİN
Mecit Bumin

AYDIN
Nihat İyriboz
BALIKESİR
Vacid Asena
Mekki Said Esen
Ali İleri
Mücteba İştin
Ahmet Kocabıyıkoglu
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı
BİLECİK
Ertuğrul Çolak
Şevki Hasırcı
Yümnü Üresin
BİNGÖL
Ekrem Yıldız
BİTLİS
Nusrettin Barut
Selâhattin İnan
BOLU
Reşat Akşemsettinoglu
Zuhuri Danışman
BURDUR
Osman Eroğlu
BURSA
Müfit Erkuymeu

Ağah Erozan (Rs. V.)
Yekta Teksel
ÇANAKKALE
Emin Kalafat
Nahit Ural
ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Ethem Yalçınalp
ÇORUM
Yakup Gürsel
Cevat Köstekçi
DENİZLİ
Ali Çobanoğlu
İsmail Hadımlıoğlu
DIYARBAKIR
Tahsin Cahit Çubukçu
Kâmil Tayşi
Halil Turgut
EDİRNE
Rasih Gürkan
Nurettin Manyas
Sabahattin Parsoy
ELAZIĞ
Mustafa Altındoğan
Celâl Dora
Fahri Karakaya

Hürrem Müftügil (İ.)
Nâzım Öztürk
İsmail Hakkı Talay
ERZİNCAN
Rauf Bayındır
Cemal Işık
Âdil Sağıroğlu
Hüseyin Şahin
Naci Yıldırım
ERZURUM
Rıfık Salim Burçak
Sabri Erduman
Abdülkadir Eryurt
Mehmet Eyüboğlu
Melik Fırat
Hasan Numanoğlu
Münip Özer
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
Mustafa Zeren
ESKİŞEHİR
Halil Akkurt
Muhtar Başkurt
Hamit Dedelek
GAZİANTEP
İhsan Dai
Bahadır Dülger
Samih Inal (İ.)
Süleyman Kuranel
Cevdet San
Ali Şahin
GİRESUN
Sadık Altıncan
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
GÜMÜŞANE
Necati Alp
Necmettin Coşar
Sabahattin Kadirbeyoğlu
Avni Karaman
Hüsrev Polat
Nihat Şargınalp
HAKKÂRİ
Übeydullah Seven
HATAY
İhsan Ada
Ahsen Aral
Rifat Bahadır
İzzettin Cilli
Ali Şelhum Devrim

Hasan İkiz
İnayet Mursaloğlu
İÇEL
Rüştü Çetin
İSPARTA
Said Bilgiç
Kemal Demiralay
İSTANBUL
İsak Altabev
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Selim Erengil
Ayşe Günel
Rüştü Güneri
Mehmet Gürpınar
Aleksandros Hacıpulos
Nizamettin Kırşan
Adnan Menderes
(Başvekil)
Mithat Perin
Yusuf Salman
İbrahim Sevel
Mıgırdıç Şellefyan
Zakar Tarver
Necîâ Tekinel
Fahrettin Ulaş
Tahsin Yazıcı
Hristaki Yoannidis
Necmi Nuri Yücel
Mahmut Yüksel
İZMİR
Perihan Arıburun
Behzat Bilgin
Necdet Davran
Selim Ragıp Emeç
Sadık Giz
Osman Kapani
Ekmel Kavur
Nuriye Pınar
İlhan Sipahioğlu
(Rs. V.)
Vamık Tayşî
Ahmet Ünal
KARS
Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Şemsettin Ataman
Hasan Erdoğan

Mehmet Hazer
Rasim İlker
Behram Öcal
İbrahim Us
KASTAMONU
Hilmi Dura
Hadi Tan
KAYSERİ
Fikri Apaydın
Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeröğlu
KIRKLARELİ
Mehmet Ali Ceylân (İ.)
Hüsnü Yaman
KIRŞEHİR
Osman Bölükbaşı
Hayri Çopuroğlu
KOCAELİ
Nüzhet Unat
Sadettin Yalım
KONYA
Osman Bibioğlu
Ali Saim Kaymak
Hulki Âmil Keyman
Ahmet Koyuncu
Mustafa Runyun
Sabahattin Sayın
KÜTAHYA
İbrahim Germeyanoğlu
Kemal Özer
MALATYA
Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Kâmil Sürenkök
Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin
MANİSA
Samet Ağaoğlu
Sudi Mihçioğlu
MARAS
Nusret Durakbaşı
Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün
Hilmi Soydan
Emin Soysal
Mehmet Şişman
Abdullah Yaveroğlu (İ.)

MARDİN
Vahap Dizdaroğlu
Hasan Reşit Tankut
MUĞLA
Zeyyat Mandalinci
MUŞ
Zeki Dede
Giyasettin Emre
NEVŞEHİR
Hasan Hayati Ülkün
NİĞDE
Asım Eren
İsmail Güven
Şefik Refik Soyer
ORDU
Eşref Ayhan
Münir Ekşi
Ferda Güley
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu
Arif Hikmet Onat
Atıf Topaloğlu
RİZE
Osman Kavraköğlu
SAKARYA
Hamdi Başak
Rifat Kadızade
SAMSUN
Naci Berkman
Necmettin Doğuyıldızı
Ömer Güriş
Ferid Tüzel
SİİRD
Suat Bedük
Baki Erden
Veysi Oran
Fikri Şendur
SİNOB
Ömer Özen
Mahmut Pınar
Muharrem Tansel
SİVAS
Nüzhet Çubukçu
Hasan Değer
Turhan Feyzioğlu
Necati İltar
Edip İmer
Kâmil Kırıköğlu
Şinasi Moran

Şüleyman Özsever (İ.)
Ahmet Yılmaz
TEKİRDAĞ
Nurettin Aknoz
Ali Çakır
İsmail Özdoğuran
Ahmet Pakır
TOKAD
Keramettin Gençler
Ahmet İspirli
Mustafa Lâtifoğlu
Reşit Önder

Bekir Seyhoğlu
Rıza Ulusoy
Dâniş Yurdakul
TRABZON
Halûk Çulha
Sabri Dilek
Selâhattin Karayavuz
O. Nuri Lermioğlu
Hasan Polat
Salih Zeki Ramoğlu
İsmail Şener

TUNCELI
Fethi Ülkü
URFA
Aziz Gökkan
İ. Etem Karakapıcı
E. Mahmut Karakurt
Abdürrahman Odabaşı
UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoglu
Adnan Çalikoğlu
Rıza Sahici

VAN
Tevfik Doğuşiker
Ferid Melen
YOZGAD
Ö. Lâtfi Erzurumluoğlu
ZONGULDAK
Necati Diken
Mustafa Saraç
Necati Tanyolaç
Hüseyin Ulus
Avni Yurdabayrak

[Münhal mebusluklar]

Ankara	6	Edirne	1	Kırklareli	1	Sinob	1
Artvin	1	Eskişehir	1	Kocaeli	1	Van	1
Aydın	1	İstanbul	2	Konya	1	Yozgad	1
Bursa	1	Kastamonu	1	Muğla	1		—
Denizli	1						22



